GHIDUL SOLICITANTULUI

INTERVENŢIA DR 23

INVESTIŢII PENTRU PROCESAREA ŞI MARKETINGUL PRODUSELOR AGRICOLE ÎN VEDEREA OBŢINERII UNOR PRODUSE ALIMENTARE ŞI PRODUSE TRANSFORMATE, ALTELE DECÂT CELE PREVĂZUTE ÎN ANEXA 1 A TRATATULUI DE FUNCŢIONARE A UNIUNII EUROPENE

PLANUL STRATEGIC PAC 2023 - 2027

Program finanţat de Uniunea Europeană și Guvernul României prin

FONDUL EUROPEAN AGRICOL PENTRU DEZVOLTARE RURALĂ

EUROPA INVESTEȘTE ÎN ZONELE RURALE

GHIDUL SOLICITANTULUI

pentru accesarea INTERVENŢIEI DR 23 - INVESTIŢII PENTRU PROCESAREA ŞI MARKETINGUL PRODUSELOR AGRICOLE ÎN VEDEREA OBŢINERII UNOR PRODUSE ALIMENTARE ŞI PRODUSE TRANSFORMATE, ALTELE DECÂT CELE PREVĂZUTE ÎN ANEXA 1 A TRATATULUI DE FUNCŢIONARE A UNIUNII EUROPENE

depunere on-line

Ghid aplicabil pentru sesiunea 01- 2024

Ghidul solicitantului este un material de informare tehnică a potențialilor beneficiari ai Fondului European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR) și constituie un suport informativ complex pentru întocmirea proiectului conform cerințelor specifice ale PS PAC 2023-2027.

Ghidul Solicitantului reprezintă detalierea tehnică și financiară ce cuprinde setul de informații necesare solicitantului pentru pregătirea, derularea și implementarea proiectului, fiind elaborat pentru accesarea intervenției DR 23 – Investiții pentru procesarea si marketingul produselor agricole în vederea obținerii unor produse alimentare și produse transformate, altele decât cele prevăzute în Anexa 1 a Tratatului de funcționare a Uniunii Europene, document care se aprobă prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale.

Ghidul Solicitantului prezintă regulile pentru pregătirea, întocmirea și depunerea proiectului de investiții, precum și modalitatea de selecție, aprobare și derulare a proiectului dumneavoastră. De asemenea, conține lista indicativă a tipurilor de investiții pentru care se acordă fonduri nerambursabile, lista documentelor, a avizelor și a acordurilor pe care trebuie să le prezentați, modelul Cererii de Finanțare, al Contractului de Finanțare, precum și alte informații utile realizării proiectului și completării corecte a documentelor.

Ghidul solicitantului și documentele anexate pot suferi rectificări ca urmare a actualizărilor legislative naționale și europene sau procedurale - varianta actualizată este publicată pe pagina de internet www.afir.ro.

PREVEDERILE PREZENTULUI GHID SE COMPLETEAZĂ CU REGLEMENTĂRILE CUPRINSE ÎN MANUALELE DE PROCEDURI AFERENTE INTERVENȚIEI DR 23 - INVESTIŢII PENTRU PROCESAREA ŞI MARKETINGUL PRODUSELOR AGRICOLE ÎN VEDEREA OBŢINERII UNOR PRODUSE ALIMENTARE ŞI PRODUSE TRANSFORMATE, ALTELE DECÂT CELE PREVĂZUTE ÎN ANEXA 1 A TRATATULUI DE FUNCŢIONARE A UNIUNII EUROPENE

POSTAT PE SITE-UL WWW.AFIR.RO.

IMPORTANT!
Pentru a obţine informaţiile cu caracter general, consultaţi şi îndrumarele editate de MADR şi AFIR, disponibile la sediile AFIR din fiecare judeţ şi din regiunile de dezvoltare ale României, precum şi pe paginile de internet ***www.afir.ro*** şi ***www.madr.ro***.
De asemenea, pentru a obţine informaţii despre FEADR ne puteţi contacta prin telefon, prin e-mail sau prin pagina de internet – a se vedea datele de contact de la finalul Ghidului solicitantului.

CUPRINS

GHIDUL SOLICITANTULUI pentru accesarea intervenţiei DR-23 - *Investiţii pentru procesarea si marketingul produselor agricole în vederea obţinerii unor produse alimentare şi produse transformate, altele decât cele prevăzute în Anexa 1 a Tratatului de funcţionare a Uniunii Europene*

Capitolul 1 PREVEDERI GENERALE.....3
1.1 CONTRIBUŢIA INTERVENŢIEI DR 23 - INVESTIŢII PENTRU PROCESAREA ŞI MARKETINGUL PRODUSELOR AGRICOLE ÎN VEDEREA OBŢINERII UNOR PRODUSE ALIMENTARE ŞI PRODUSE TRANSFORMATE, ALTELE DECÂT CELE PREVĂZUTE ÎN ANEXA 1 A TRATATULUI DE FUNCŢIONARE A UNIUNII EUROPENE

Capitolul 2 PREZENTAREA INTERVENŢIEI DR 23
2.1 Cine poate beneficia de fonduri nerambursabile.....4
2.2 Condiţii minime obligatorii pentru acordarea sprijinului.....6
2.3 Tipuri de investiţii şi cheltuieli eligibile.....9
2.4 Tipuri de investiţii şi cheltuieli neeligibile.....13
2.5 Criteriile de selecţie ale proiectului.....14
2.6 Valoarea maximă a fondurilor nerambursabile (intensitatea sprijinului).....21

Capitolul 3 ACCESAREA fondurilor nerambursabile acordate pentru Interventia DR23
INVESTIŢII PENTRU PROCESAREA ŞI MARKETINGUL PRODUSELOR AGRICOLE ÎN VEDEREA OBŢINERII UNOR PRODUSE ALIMENTARE ŞI PRODUSE TRANSFORMATE, ALTELE DECÂT CELE PREVĂZUTE ÎN ANEXA 1 A TRATATULUI DE FUNCŢIONARE A UNIUNII EUROPENE
3.1 Completarea, depunerea şi verificarea dosarului cererii de finanţare.....
3.1.1 Completarea dosarului cererii de finanţare.....
3.1.2 Depunerea dosarului cererii de finanţare.....
3.1.3 Verificarea dosarului cererii de finanţare .....
3.2 Contractarea fondurilor.....30
3.3 Achiziţiile.....35
3.4 Plata.....38

Capitolul 4 INFORMAŢII UTILE PENTRU ACCESAREA FONDURILOR NERAMBURSABILE
4.1 Documentele necesare întocmirii Cererii de finanţare.....39
4.2 DICŢIONAR.....43
4.3 AFIR ÎN SPRIJINUL DUMNEAVOASTRĂ.....46

ANEXE LA GHIDUL SOLICITANTULUI

Anexa1 – Ccerere de finanțare Intervenția DR 23.....www.afir.ro
Anexa2 –Lista UAT din zona unde se implementează Instrumentul Teritorial Integrat (ITI).....www.afir.ro
Anexa 3 Anexa I Lista prevăzută la art. 38 din Tratatul de Funcționare a UE.....www.afir.ro
Anexa 4 Lista UAT din zonele montane .....www.afir.ro
Anexa 5 Contract de finanțare Intervenția DR 23.....www.afir.ro
Anexa 6 Fișa INTERVENTIEI DR 23 - Investiții *pentru procesarea si marketingul produselor agricole în vederea obținerii unor produse alimentare și produse transformate, altele decât cele prevăzute în Anexa 1 a Tratatului de funcționare a Uniunii Europene*.....www.afir.ro
Anexa 7 Acte normative utile .....www.afir.ro
Anexa 8 Declarație pe propria răspundere cu privire la neîncadrarea în categoria „*firme în dificultate*”.....www.afir.ro
Anexa 9 Declarație privind încadrarea în categoria de IMM.....www.afir.ro
Anexa10 Instrucțiuni privind evitarea crearii de condiții artificiale în accesarea PS 2023-2027 .....www.afir.ro
Anexa 11 Angajamentul solicitantului că minimum 50% din disponibilul prezentat va fi destinat plăților aferente implementării proiectului.....www.afir.ro
Anexa 12 Instrucțiuni de completare a anexelor economico-financiare (Anexa B/Anexa C) .....www.afir.ro
Anexa 12.1 Anexele B și C.....www.afir.ro
Anexa 13 - Declarația pe propria răspundere cu privire la cumulul ajutoarelor de stat (inclusiv ajutoarele de minimis)..... www.afir.ro
.

Anexa 14 ORDIN pentru aprobarea schemei de ajutor de stat "Investiții pentru procesarea și marketingul produselor agricole în vederea obținerii unor produse alimentare și produse transformate, altele decât cele prevăzute în Anexa 1 a Tratatului de Funcționare a Uniunii Europene" nr. .....www.afir.ro

Anexa 15.1 – Intensitatea sprijinului acordata pentru investitii initiale din zonele de tip „a”. .....www.afir.ro

Anexa 15.2 – Intensitatea sprijinului acordata pentru investitii initiale din zone de tip „c” care nu sunt predefinite..... www.afir.ro

Anexa 16 – Domeniile de activitate eligibile in cadrul Interventiei DR 23

Capitolul 1
1. PREVEDERI GENERALE

Conform art. 7 al Hotărârii nr. 1570 din 28 Decembrie 2022, privind instalarea cadrului general de implementare a intervențiilor specifice dezvoltării rurale cuprinse în Planul Strategic PAC 2023-2027, solicitantul/beneficiarul trebuie să depună toate diligențele pentru a lua la cunoștință despre informațiile publice referitoare la intervenția din PS PAC 2023-2027 în baza căreia intenționează să solicite sprijin/să depună proiect, inclusiv cu privire la obligațiile care decurg din legislația națională în vigoare potrivit specificului/angajamentului proiectului.
În acest sens, valabil pentru toți solicitanții/beneficiarii, se impune parcurgerea din timp a tuturor etapelor intermediare care vizează eliberarea documentelor legale privind avizarea investiției propuse prin proiect, precum și autorizarea finală a funcționării investiției, respectiv obținerea următoarelor documente: Proiect Tehnic, Autorizatie de Construire, documente emise DSP, DSVSA, Autoritatea competentă de mediu s.a. conform art. 8 al Hotărârii nr. 1570 din 28.12. 2022, în cazul în care se constată crearea în mod artificial a condițiilor pentru obținerea sprijinului, nu se acordă niciun sprijin financiar pentru cererea respectivă. În acest sens, valabil pentru toți solicitanții/beneficiarii, se impune parcurgerea din timp a Instrucțiunii privind evitarea creării de condiții artificiale în accesarea PS 2023-2027, anexă la ghid.

1.1 CONTRIBUȚIA INTERVENȚIEI DR23 LA OBIECTIVELE SPECIFICE PS 2023-2027/ Nevoile abordate prin intervenția DR 23:

Intervenţia DR 23 – Investiţii pentru procesarea şi marketingul produselor agricole în vederea obţinerii unor produse alimentare şi produse transformate, altele decât cele prevăzute în Anexa 1 a Tratatului de funcţionare a Uniunii Europene denumită în continuare DR 23, se încadrează, conform Regulamentului (UE) nr.2115/2021 al Parlamentului și al Consiliului european din 2 decembrie 2021 de stabilire a normelor privind sprijinul pentru planurile strategice care urmează a fi elaborate de statele membre în cadrul politicii agricole comune (planurile strategice) și finanțate de Fondul european de garantare agricolă (FEGA) și de Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1305/2013 și (UE) nr. 1307/2013, la art. 73 – *Investiții* și contribuie la îndeplinirea obiectivelor specifice PS pentru acest tip de intervenție:

- *SO4 - Contribuția la atenuarea schimbărilor climatice și la adaptarea la acestea, inclusiv prin reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și prin îmbunătățirea sechestrării carbonului, precum și prin promovarea energiei sustenabile.*
- *SO8 – Promovarea ocupării forţei de muncă, a creşterii economice, a egalităţii de gen, incluzând participarea femeilor la agricultură, a incluziunii sociale şi a dezvoltării locale în zonele rurale, inclusiv a bioeconomiei circulare şi a silviculturii sustenabile.*

Sprijinul acordat prin această intervenție va contribui la:

- ☑ Dezvoltarea/modernizarea/retehnologizarea industriei alimentare în mod sustenabil;
- ☑ Dezvoltarea unui sector alimentar durabil.

Capitolul 2
PREZENTAREA INTERVENȚIEI DR 23

2.1 Cine poate beneficia de fonduri nerambursabile

Solicitanții eligibili pentru ajutorul de stat acordat prin prezenta schemă sunt întreprinderile** (microîntreprinderi, întreprinderi mici și mijlocii conform Legii nr.346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii cu modificările și completările ulterioare, precum și întreprinderi mari), care realizează în mediul urban/ rural investiţii iniţiale sau investiții inițiale în favoarea unei noi activități economice în active corporale şi/ sau necorporale, pentru procesarea și marketingul produselor agricole, în vederea obținerii de produse neagricole în sectoarele de activitate economica eligibile prevăzute în Anexa 4 la Ghidul Solicitantului.
**Formele asociative enumerate la categoriile de beneficiari eligibili sunt asimilate unei întreprinderi, respectiv formele asociative pot fi IMM/ întreprinderi mari.

***Beneficiari**, conform fișei intervenției DR 23 și al art. 6 al Hotărârii nr. 1570 din 28 decembrie 2022, privind stabilirea cadrului general de implementare a intervenţiilor specifice dezvoltării rurale cuprinse în Planul Strategic 2023-2027, pot fi:*

- **operatori economici care se încadrează în:**
  - **IMM**, conform Legii nr. 346/2004 cu modificările și completările ulterioare, **întreprinderi mari.**

Categoriile de beneficiari eligibili care pot primi fonduri nerambursabile sunt:

- **Persoană fizică autorizată** (înființată în baza OUGnr. 44/ 2008) cu modificările și completările ulterioare;
- **Întreprindere individuală** (înființate în baza OUG nr. 44/ 2008) cu modificările și completările ulterioare;
- **Întreprindere familială** (înființate în baza OUG nr. 44/ 2008) cu modificările și completările ulterioare;
- **Societate în nume colectiv - SNC** (înființată în baza Legii nr. 31/1990 republicată, cu modificările și completările ulterioare);
- **Societate în comandită simplă - SCS** (înființată în baza Legii nr. 31/ 1990 republicată cu modificările şi completările ulterioare);
- **Societate pe acţiuni - SA** (înființată în baza Legii nr. 31/ 1990, cu modificarile şi completările ulterioare);
- **Societate în comandită pe acţiuni - SCA** (înființată în baza Legii nr. 31/ 1990 republicată, cu modificările şi completările ulterioare);
- **Societate cu răspundere limitată - SRL** (înființată în baza Legii nr. 31/ 1990 republicată, cu modificările şi completările ulterioare);
- **Cooperative agricole** înființate în baza Legii nr. 566/ 2004, cu modificările și completările ulterioare, care deservesc interesele membrilor prin investițiile prevăzute în proiect;
- **Societăți cooperative** înființate în baza Legii nr. 1/2005 republicată, cu modificările și completările ulterioare) care deservesc interesele membrilor prin investițiile prevăzute în proiect;
- **Grup de producători** (Ordonanța Guvernului nr. 37/2005 privind recunoașterea și funcționarea grupurilor și organizațiilor de producători, pentru comercializarea produselor agricole, cu completările și modificările ulterioare) care deservesc interesele membrilor prin investițiile prevăzute în proiect.

Grupurile și organizațiile de producători pot propune investiții care vizează doar produsul/produsele pentru care au obținut recunoaștere, excepție fac acele cooperative recunoscute ca grup care au membri ce nu fac parte din grupul de producători recunoscut și

propun proiecte ce vizează produs/produse pentru care nu au recunoaștere, situație în care solicitantul este cooperativa, nu grupul de producători.

Respectarea încadrării solicitanților eligibili în categoria de microîntreprinderi, întreprinderi mici şi mijlocii se realizează conform Legii nr. 346/2004 cu modificările și completările ulterioare, astfel:

- ✓ microîntreprinderi – care au până la 9 salariaţi şi realizează o cifră de afaceri anuală netă sau deţin active totale de până la 2 milioane euro, echivalent în lei;
- ✓ întreprinderi mici – care au între 10 şi 49 de salariaţi şi realizează o cifră de afaceri anuală netă sau deţin active totale de până la 10 milioane euro, echivalent în lei
- ✓ întreprinderi mijlocii - care au între 50 şi 249 de salariaţi şi realizează o cifră de afaceri anuală netă de până la 50 milioane euro, echivalent în lei, sau deţin active totale care nu depăşesc echivalentul în lei a 43 milioane euro.

Întreprindere mare – întreprinderea care nu îndeplinește criteriile pentru a fi considerată IMM.

ATENȚIE!
Se va verifica, inclusiv, condiția de întreprinderi partenere sau legate pentru încadrarea în categoria de microîntreprindere, întreprindere mică sau mijlocie, în conformitate cu art. 4^1-4^5 din Legea nr. 346/2004 cu modificările și completările ulterioare.
Calculul numarului mediu de salariati şi a cifrei de afaceri ai solicitantului se stabileşte conform precizărilor din Legea nr. 346/2004, art. 4.

O întreprindere nu poate fi considerată IMM dacă cel puțin 25% din capitalul social ori din drepturile de vot ale acesteia sunt controlate, direct sau indirect, în comun ori cu titlu individual, de către una sau mai multe organisme ori colectivități publice, în conformitate cu prevederile art. 4^5 al Legii nr. 346/ 2004 cu modificările și completările ulterioare.

- **Întreprindere autonomă** - întreprinderea care deține mai puțin de 25% din capitalul social sau din drepturile de vot (oricare dintre acestea este mai mare) în una ori în mai multe întreprinderi sau dacă una sau mai multe întreprinderi nu dețin mai mult de 25% din capitalul social sau din drepturile de vot ale întreprinderii în cauză.

- **Întreprindere parteneră** - întreprinderea care nu este clasificată ca întreprindere legată şi între care există următoarea relație: întreprinderea (din amonte) deține, individual sau în comun cu una ori mai multe întreprinderi legate, 25% sau mai mult din capitalul social ori din drepturile de vot ale unei alte întreprinderi (din aval).

- **Întreprindere legată -** întreprinderea care deține peste 50% din capitalul social şi/ sau drepturile de vot în structura altor întreprinderi, în amonte sau în aval, conform prevederilor art.4^4 al Legii nr. 346/ 2004 cu modificările și completările ulterioare.

Datele folosite pentru calcularea numărului mediu de salariați și a valorilor financiare, a cifrei de afaceri ai solicitantului, perioada de referință precum și stabilirea modului de calcul a acestor date ale unei întreprinderi, trebuie să respecte prevederile anexei I la Regulamentul (UE) nr.651/ 2014 (cu modificarile si completarile ulterioare), coroborate cu cele ale Legii nr. 346/ 2004 privind stimularea înființării şi dezvoltării întreprinderilor mici şi mijlocii, cu modificările şi completările ulterioare.

Atenție! *Pentru categoriile de beneficiari ai finanțării pe Intervenția DR23 care după selectarea/contractarea proiectului precum și în perioada de monitorizare, își schimbă tipul întreprinderii* și/sau nu se mai încadrează la plafoanele prevăzute la art. 3 și 4 din Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare, cheltuielile pentru finanțare rămân eligibile, dacă celelalte condiții de acordare a sprijinului sunt respectate.

Solicitantul trebuie să respecte următoarele:

☑ să desfășoare activități economice sub una din formele de organizare menționate anterior;

☑ să acționeze în nume propriu;

☑ să asigure surse financiare stabile și suficiente pe tot parcursul implementării proiectului.

Următoarele categorii de solicitanți /beneficiari pot depune proiecte aferente intervențiilor de investiții derulate prin PS PAC 2023-2027, cu respectarea următoarelor condiții, după caz:

a) solicitanții/ beneficiarii, după caz, înregistrați în registrul debitorilor AFIR, atât pentru Programul SAPARD cât și pentru FEADR, care achită integral datoria față de AFIR, inclusiv dobânzile și majorările de întârziere până la semnarea contractelor de finanțare;
b) solicitanții care respectă prevederile *art.15 al Hotărârii nr.1570 din 28 decembrie 2022, privind stabilirea cadrului general de implementare a intervențiilor specifice dezvoltării rurale cuprinse în Planul strategic 2023-2027*.

Conform acestui articol, un solicitant/beneficiar, după caz, poate depune maximum 2 proiecte, respectiv maximum 3 proiecte dacă unul dintre acestea vizează intervenția DR-19 - «Investiții neproductive la nivel de fermă», dar nu mai mult de un proiect pe intervenție de investiții, cu îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții:

a) respectarea condițiilor de eligibilitate ale acestuia și a regulilor ajutoarelor de stat, respectiv a celor de minimis, după caz;
b) să nu facă obiectul dublei finanțări cu o altă intervenție finanțată din FEADR sau din alte fonduri publice;
c) nu sunt create condițiile pentru a obține în mod necuvenit un avantaj, în sensul prevederilor art. 62 din Regulamentul (UE) 2021/2.116 al Parlamentului European și al Consiliului din 2 decembrie 2021 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1.306/2013, în orice etapă de derulare a proiectului;

d) prezentarea dovezii cofinanțării private a investiției, prin extras de cont și/sau contract de credit acordat în vederea implementării proiectului. Atât extrasul de cont, cât și contractul de credit menționează valoarea totală a cofinanțării private. În cazul în care dovada cofinanțării se prezintă prin extras de cont, acesta va fi însoțit și de angajamentul solicitantului că minimum 50% din disponibilul prezentat va fi destinat plăților aferente implementării proiectului. Verificările, în acest din urmă caz, se detaliază în procedurile de lucru și contractul de finanțare;

e)In cazul aprobării a două cereri de finanţare, solicitantul/beneficiarul, după caz, trebuie să dovedească existența cofinanţării private pentru ambele proiecte.

ATENȚIE!

Acei solicitanţi/beneficiari care au contracte de finanţare pentru proiecte aferente intervenţiilor din PS 2023-2027, inclusiv contracte de finanțare prin care au fost acordate ajutoare de stat/de minimis, nerealizate din proprie inițiativă, respectiv solicitanţii/beneficiarii care au contracte de finanţare încetate pentru nerespectarea obligaţiilor contractuale din inițiativa AFIR şi pentru care administratorul schemei trebuie să dispună, dacă este cazul, recuperarea debitelor rezultate din nereguli/recuperarea ajutoarelor de stat/de minimis acordate, după caz, nu pot beneficia de finanţare în baza prezentei scheme decât după îndeplinirea integrală a obligaţiilor de rambursare.

ATENȚIE!

Întreprinderile beneficiare ale Programului național de dezvoltare şi susţinere a industriei alimentare INVESTALIM aferent perioadei 2023-2026 nu sunt eligibile pentru accesarea pentru aceeaşi activitate aferentă unui cod CAEN în cadrul intervenţiei DR-23.

ATENȚIE!

Având în vedere prevederile Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 cu modificările și completările ulterioare, privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), toate cererile de finanțare depuse la AFIR, trebuie să fie însoțite de **”Declarație privind prelucrarea datelor cu caracter personal”**, semnată și datată de către reprezentantul legal al solicitantului.

2.2 Condiţii obligatorii pentru acordarea sprijinului (condiții de eligibilitate)

ATENȚIE!

Este important ca înainte de depunerea cererii de finanțare, să identificaţi obiectiv, punctajul pe care proiectul îl întruneşte şi să-l menţionaţi în cererea de finanțare, secţiunea A „Date despre tipul de proiect şi beneficiar” – prescorare.

Pentru justificarea condiţiilor minime obligatorii specifice proiectului este necesar să prezentaţi odată cu cererea de finanțare toate informaţiile concludente, iar documentele justificative vor susţine aceste informaţii. Acolo unde este cazul (pentru investiţiile cu construcţii montaj), informațiile prezentate în cererea de finanțare și documentele justificative ce o însoțesc, vor fi corelate cu informațiile din studiul de fezabilitate.

☑ **1.Solicitantul trebuie să demonstreze capacitatea de asigurare a cofinanțării investiției**

Condiția de eligibilitate se verifică la momentul contractării.

Criteriul se consideră îndeplinit prin verificarea însuşirii Declaraţiei aferentă cererii de finanţare-bifei şi în baza corelării informaţiilor din cererea de finanțare, bugetul indicativ propus și rezultat în urma evaluării.

Documentele doveditoare se vor prezenta în etapa de contractare (documente care dovedesc capacitatea şi sursa de cofinanţare, documente de la bancă/trezorerie) în termenul de maxim 3

luni pentru proiecte care vizează achiziții simple, respectiv, de maxim 6 luni pentru proiecte care vizează achiziții complexe, de la transmiterea *Notificării beneficiarului privind selectarea cererii de finanțare și semnarea contractului de finanțare*.

Atenție! *Contribuția financiară a solicitantului (cofinanțarea) nu trebuie să fie afectată de elemente de ajutor public și trebuie să fie corelată cu intensitatea sprijinului nerambursabil. Contribuția financiară a solicitantului se consideră neafectată de elemente de ajutor public, dacă este acordată în condiții de piață și nu face obiectul nici unui alt ajutor public/ ajutor de stat (de ex. credite cu dobândă subvenționată, garanții etc).*

Beneficiarul trebuie să asigure surse financiare stabile și suficiente pe tot parcursul implementării proiectului.

Documente justificative - Declarația F la depunerea cererii de finanțare și extras de cont și/ sau contract de credit în termenul și condițiile din Notificarea privind selectarea și semnarea contractului de finanțare.

☑ 2.Solicitantul nu este considerat „întreprindere în dificultate", în conformitate cu legislația în vigoare

Condiția de eligibilitate se verifică la momentul depunerii cererii de finanțare.
Criteriul se consideră îndeplinit în baza verificărilor Declarației privind încadrarea în categoria firma în dificultate, a situațiilor financiare întocmite pe ultimii doi ani fiscali, a informațiilor din Certificatul constatator, a adresei emisă de bancă/băncile creditoare că solicitantul se încadrează în graficul de rambursare a împrumutului (dacă este cazul), informațiilor din Buletinul procedurilor de insolvență, informațiile din pagina web a Consiliului Concurenței http://www.renascc.eu pentru a se identifica eventuale decizii de autorizare a unor ajutoare de salvare – restructurare (ajutoare individuale sau scheme de ajutor de salvare – restructurare) și aplicația informatică Registrul Ajutoarelor de Stat din România.

Declarația referitoare la neîncadrarea în categoria întreprinderii în dificultate - ANEXA 8 la GHID (site AFIR), va fi dată de toți solicitanții cu excepția PFA, întreprinderilor individuale, întreprinderilor familiale și societăților IMM cu mai puțin de 3 ani fiscali**.

- ** O IMM care există de mai puțin de trei ani nu va fi considerată în dificultate, **cu excepția cazului în care aceasta face obiectul unei proceduri colective de insolvență** sau îndeplinește criteriile prevăzute de legislația națională pentru inițierea unei proceduri colective de insolvență la cererea creditorilor săi (art. 24 lit. b) din Comunicarea CE Orientări privind ajutoarele de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor nefinanciare aflate în dificultate (2014/C;249/01); această prevedere se aplică regulamentelor și comunicărilor în domeniul ajutoarelor de stat și în alte domenii interzic întreprinderilor aflate în dificultate să primească ajutor).

Grupul acționând ca o unitate economică unică sub control unic este considerat ca o singură întreprindere și situația economică a tuturor persoanelor juridice parte a grupului este luată în considerare la acordarea ajutorului de stat în temeiul Schemei de ajutor de stat.

• Nu se află în procedură de executare silită, reorganizare judiciară, faliment, închidere operațională, dizolvare, lichidare sau administrare specială, nu au activitatea suspendată sau alte situații similare reglementate de lege.
La evaluare, se verifica Declarația F si mențiunile din Certificatul constatator prin accesarea bazei de date ONRC.

- La data depunerii Cererii de finanțare, nu înregistrează debite la bugetul de stat, respectiv bugetele locale sau debite provenind din neplata contribuţiilor de asigurări sociale, a contribuţiilor de asigurări pentru şomaj, a contribuţiei de asigurare pentru accidente de muncă şi boli profesionale, precum şi a contribuţiilor pentru asigurările sociale de sănătate.

La evaluare se verifică Declarația F și la semnarea Contractului cu AFIR se verifică Certificatele de atestare fiscală valabile la momentul contractării care să ateste că solicitantul nu are datorii restante fiscale și sociale, emise de Direcția Generală a Finanțelor Publice și de primăriile pe raza cărora își au sediul social și pentru punctele de lucru (numai în cazul în care solicitantul este proprietar asupra imobilelor) și graficul de reeșalonare a datoriilor către bugetul consolidat, dacă este cazul.

☑ **3.Solicitantul nu face subiectul unui ordin de recuperare încă neexecutat privind declararea unui ajutor ca fiind ilegal şi incompatibil cu piaţa comună sau în cazul în care a făcut obiectul unei astfel de decizii, aceasta a fost deja executată şi ajutorul a fost integral recuperat, inclusiv dobânda de recuperare aferentă;**
Criteriul se consideră îndeplinit în baza verificărilor Declaraţiei F, la momentul depunerii Cererii de Finanțare dar şi a informaţiilor din registrul REGAS, a informațiilor din Buletinul procedurilor de insolvență, informațiile de pe pagina web a Consiliului Concurenței http://www.renascc.eu pentru a se identifica eventuale decizii de autorizare a unor ajutoare de salvare – restructurare (ajutoare individuale sau scheme de ajutor de salvare – restructurare) și aplicația informatică Registrul Ajutoarelor de Stat din România.

Atenție! Dacă solicitantul a facut obiectul menţiunilor de mai sus, va anexa în copii conforme cu originalul, deciziile privind recuperarea ajutoarelor de stat şi dovezile efectuării plăţii.

☑ **4.Solicitantul confirmă că, în cei doi ani anteriori cererii de ajutor, nu a efectuat o relocare către unitatea în care urmează să aibă loc investiţia iniţială pentru care se solicită ajutorul şi oferă un angajament că nu va face acest lucru pentru o perioadă de până la doi ani după finalizarea investiţei iniţiale pentru care se solicită ajutorul;**

Condiția de eligibilitate se verifică la momentul depunerii cererii de finanțare.
Criteriul se consideră îndeplinit în baza verificărilor bifei din cererea de finantare e cu privire la relocare dar şi prin verificarea documentelor Certificat constatator ONRC, Studiu de fezabilitate, Cerere de finanțare, Anexa 4 - Domenii de intervenții eligibile de pe site-ul AFIR, Declarația contabilului însoțită de documente și evidențe financiar-contabile în care să fie evidențiată separarea activităților sau o distincție între costuri, adresa emisă de INS (dacă este cazul).

Ajutorul regional pentru investiţii nu poate fi acordat unui beneficiar care a efectuat o relocare către unitatea în care urmează să aibă loc investiţia iniţială pentru care se solicită ajutorul, în cei doi ani anteriori depunerii cererii de finanțare. De asemenea, acesta se angajează la depunerea

cererii de finantare că nu va face acest lucru pentru o perioadă de până la doi ani după finalizarea investiției inițiale pentru care se solicită ajutorul.
☑ **5.Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată în baza documentației tehnico-economice;**
Condiția de eligibilitate se verifică la momentul depunerii cererii de finanțare.
Se verifică îndeplinirea cumulată a următoarelor condiţii:

1) rezultatul din exploatare din bilanțul precedent anului depunerii proiectului să fie pozitiv.
În cazul în care solicitantul a înregistrat pierdere din exploatare în anul anterior depunerii cererii de finanțare se verifică dacă în anii N-2 și N-3 (pentru solicitanții înființați cu cel puțin trei ani înainte de depunerea cererii de finanțare) rezultatul din exploatare este pozitiv (inclusiv 0).
Pentru solicitanții de tip forme asociative a căror activitate agricolă a fost indirect afectată de calamități naturale, se vor atașa documente care demonstrează situația de calamitate/epizootii la nivelul propriilor membri.

În cazul în care anul precedent depunerii cererii de finanțare este anul înființării, nu se analizează rezultatul din exploatare, care poate fi negativ.

În cazul solicitanţilor care nu au desfăşurat activitate anterioară depunerii proiectului se va verifica Declaraţia de inactivitate (conform legii) depusă la Administraţia Financiară în anul anterior depunerii proiectului.

În cazul solicitanţilor care nu au desfăşurat activitate anterioară depunerii proiectului, dar au depus la Administraţia Financiară bilanţul anului anterior depunerii proiectului, se verifică Bilanţul – formularul 10, anului anterior depunerii proiectului însoţit de contul de profit și pierdere - formularul 20, inclusiv formularele 30 și 40, înregistrat la Administraţia Financiară din care rezultă că nu a înregistrat venituri din exploatare. .
Pentru solicitanții: persoane fizice autorizate, întreprinderi familiale și întreprinderi individuale, se va verifica DECLARAȚIA PRIVIND VENITURILE REALIZATE ÎN ANUL PRECEDENT DEPUNERII PROIECTULUI înregistrată la Administrația Financiară.

Situațiile financiare precum și Declarațiile (de inactivitate/privind veniturile realizate) se vor descărca, de către verificator, din PATRIMVEN.

2) indicatorii economico-financiari din cadrul secţiunii economice să se încadreze obligatoriu în limitele menţionate, pentru anii 2, 3, 4 şi 5 de la data finalizării investiției. Pentru îndeplinirea criteriului, se detaliază obligatoriu prezumțiile care au stat la baza întocmirii proiecţiilor financiare, respectiv Anexele B / Anexele C.

ATENȚIE!
În cazul în care un solicitant depune/implementează mai multe proiecte (conform limitei impuse de *art.15 al Hotărârii nr.1570 din 28 decembrie 2022*), trebuie să țină cont de previziunea economico-financiară din proiectul/proiectele anterioare depuse/aflate în implementare, atât la nivelul indicatorilor economico-financiari, cât și la nivel de eligibilitate și selecție. Această prevedere nu se aplică, dacă în urma procesului de evaluare și selecție, proiectele anterioare aferente PS PAC 2023 – 2027 nu au intrat la finanțare și/sau dacă solicitantul nu deține proiect în implementare prin programările anterioare.

ATENȚIE!
Chiar dacă este acceptată pierderea din exploatare pe anul anterior depunerii cererii de finanțare, trebuie îndeplinit criteriul de eligibilitate referitor la neîncadrarea în firmă în dificultate.
Pentru completarea Anexelor B/C se va ține cont de mențiunile Anexei 12 la prezentul ghid- Instructiuni de completare a Anexelor B si C.

☑ **6.Investiția va respecta prevederile legislației naționale în vigoare aplicabilă proiectului**

Condiția de eligibilitate se verifică la momentul depunerii cererii de finanțare.
Se verifică îndeplinirea cumulată a următoarelor condiții:

În cazul proiectelor care vizează investiții de modernizare(extinderea capacității de producție, diversificarea activității, diversificarea producției, schimbare fundamentală) , condiția de eligibilitate se îndeplinește prin:

a) prezentarea la momentul depunerii cererii de finanțare a documentelor doveditoare funcționării obiectivelor existente și funcționale conform legislației naționale: DSP, DSVSA, Autorității competente de mediu (autorizațiile de funcționare/ **NOTIFICARE** de constatare a conformității cu legislația sanitară emisă pentru unitățile care se autorizează/avizează conform legislației în vigoare), care vor face obiectul lucrărilor de modernizare menționate ulterior;

b) depunerea și verificarea la momentul primei tranșe de plată a Avizelor necesare implementării proiectului, emise de către instituțiile mai sus menționate (asumate prin declarația F din Cererea de finanțare). La ultima cerere de plată vor fi prezentate documentele care atestă autorizarea obiectivului de investiții realizat prin proiect din punct de vedere al normelor de mediu, sanitar-veterinar și de sănătate publică, după caz.

Pentru investiții noi, condiția de eligibilitate se îndeplinește la prima cerere de plată prin depunerea și verificarea Avizelor necesare implementării proiectului, emise de către instituțiile mai sus menționate. La ultima cerere de plată vor fi prezentate documentele care atestă autorizarea obiectivului de investiții realizat prin proiect din punct de vedere al normelor de mediu, sanitar-veterinar și de sănătate publică, după caz.
Se corelează informațiile prezentate de către solicitant, cu declarația F asumată la momentul depunerii cererii de finanțare și cu cele din documentele emise de Autoritatea competentă de Mediu/DSP/DSVSA privind respectarea cerințelor de sănătate publică, sanitar-veterinare și de siguranță alimentară.
Condiția de eligibilitate se consideră îndeplinită în urma verificărilor Avizelor necesare implementării proiectului/documentelor finale doveditoare functionării DSP, DSV, Autoritatea competentă de mediu, la momentele precizate mai sus.

ATENȚIE!
AFIR informează toți solicitanții selectați pentru contractare că sunt obligați să dețină documentele mai sus menționate (Avize/Autorizații) la momentele precizate, aceștia având responsabilitatea demarării din timp a procedurilor de obținere și de încadrare în termenele procedurale. În caz contrar, AFIR va uzita de clauzele contractuale care pot conduce la rezilierea contractelor.

☑ **7.Sprijinul va fi limitat la investiții în sectoarele de activitate economică eligibile precizate la nivel de cod CAEN în anexa dedicată, în scopul procesării produselor agricole incluse în lista cuprinsă în Anexa I la Tratatul privind funcţionarea Uniunii Europene (TFUE) şi obţinerii de produse non-Anexa I.**

Criteriul se consideră îndeplinit dacă, prin proiectul propus se vizează prelucrarea materiei prime care face parte din Anexa I la TFUE, in vederea obtinerii unor produse alimentare si produse transformate, altele decat cele prevazute in Anexa I a Tratatului de Functionare a Uniunii Europene Pentru o încadrare corectă a materiilor prime și produselor finite se vor corela informațiile din Anexa I la TFUE cu informațiile de la adresa web a Autoritatii Naționale a Vămilor http://80.96.3.68:9080/taric/web/text/sectiuni.htm

Atenție! În obținerea produsului finit, materia primă de bază (majoritară) trebuie să provină din sectorul agricol (ex. făină).

Fabricarea produselor alimentare pentru utilizări nutriţionale speciale, este eligibilă numai dacă se prezintă documentul care certifică că produsele obţinute prin tehnologia şi compoziţia aplicată se încadrează în categoria produselor alimentare pentru utilizări nutriţionale speciale.

De asemenea, se verifică dacă activitatea economică prin care se obține produsul pentru care se solicită ajutorul se încadrează în sectoarele de activitate economică eligibile precizate la nivel de CAEN în Anexa 16 - Domenii de intervenții eligibile, la Ghidul Solicitantului.
În contextul în care nu este foarte clar că activitatea de obținere a produsului neagricol se încadrează la CAEN eligibil menționat în Anexa 16 la Ghidul Solicitantului, se va prezenta la depunerea Cererii de finanțare, **adresa** către solicitant **emisă de Institutul Național de Statistică** privind **menționarea explicită a încadrării produsului finit non-agricol în codul CAEN respectiv detaliat la** nivel de sub-clasă.

ATENTIE!

La depunerea cererii de finanțare, solicitantul trebuie să aibă deja domeniul de activitate eligibil vizat de investiția realizată prin proiect, autorizat. Prin excepție, în cazul unei cereri de finanțare care presupune înființarea unui sediu secundar (punct de lucru) ori activarea într-un nou domeniu de activitate ca urmare a realizării proiectului, solicitantul se va angaja ca, la momentul acordării ajutorului, să înregistreze locul de implementare ca punct de lucru și să autorizeze domeniul de activitate (clasa/clasele CAEN) vizat de proiect la locul de implementare.

Vor fi finanţate acele proiecte care solicită de regulă, sprijin financiar pentru o singură activitate economică identificată printr-un singur cod CAEN.

Excepţie fac proiectele care implică, în cadrul componentei de procesare, în mod justificat, achiziţionarea de echipamente/utilaje incluse într-un singur flux tehnologic, conţinând subansamble/ elemente care pot corespunde mai multor coduri CAEN. În cazul în care se solicită finanţare nerambursabilă pentru echipamente/ utilaje grupate într-un flux tehnologic, toate codurile CAEN corespunzătoare trebuie să fie înregistrate/autorizate în Certificatul constatatator

și să fie eligibile (ex. fabricarea aluaturilor pentru pâine – CAEN 1061 și fabricarea pâinii - CAEN 1071).

Atenție! Se solicită cod CAEN distinct doar în situația în care cel puțin o parte din produsul rezultat în urma procesării constituie produs care se va comercializa ca atare, nu și în cazul în care tot produsul este un produs intermediar care se va utiliza în fluxul tehnologic vizat de proiect (ex. se solicită cod CAEN 1061 dacă cel puțin o parte din aluatul pentru prajituri va fi comercializat ca și aluat congelat, dacă tot aluatul produs este utilizat pentru obținerea prajiturilor atunci codul CAEN solicitat va fi doar 1071 și/ sau 1072).

În cadrul schemei derulate prin intermediul Interventiei DR 23, **nu se acordă sprijin financiar** pentru activitățile realizate de întreprinderi **în următoarele sectoare economice:**

a) ajutoarelor acordate în sectorul pescuitului şi acvaculturii, astfel cum sunt reglementate de Regulamentul (UE) nr. 1.379/2013 al Parlamentului European şi al Consiliului din 11 decembrie 2013 privind organizarea comună a pieţelor în sectorul produselor pescăreşti şi de acvacultură, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1.184/2006 şi (CE) nr. 1.224/2009 ale Consiliului şi de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 104/2000 al Consiliului, cu excepţia ajutoarelor pentru formare, a ajutoarelor pentru accesul IMM-urilor la finanţare, a ajutoarelor în materie de cercetare şi dezvoltare, a ajutoarelor pentru inovare destinate IMM-urilor, a ajutoarelor pentru lucrătorii defavorizaţi şi pentru lucrătorii cu handicap, a ajutoarelor regionale pentru investiţii din regiunile ultraperiferice şi a schemelor de ajutoare regionale de exploatare; ajutoarelor pentru proiectele de dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunităţii („DLRC"); ajutoarelor pentru proiectele de cooperare teritorială europeană; ajutoarelor sub formă de reduceri ale taxelor de mediu în temeiul articolului 15 alineatul (1) litera (f) și al articolului 15 alineatul (3) din Directiva 2003/96/CE a Consiliului (Directiva 2003/96/CE a Consiliului din 27 octombrie 2003 privind restructurarea cadrului comunitar de impozitare a produselor energetice și a electricităţii); ajutoare incluse în produsele financiare care beneficiază de sprijin din Fondul InvestEU, cu excepţia operaţiunilor enumerate la articolul 1 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 717/2014 al Comisiei din 27 iunie 2014 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcţionarea Uniunii Europene ajutoarelor *de minimis* în sectorul pescuitului și acvaculturii; ajutoarelor acordate microîntreprinderilor sub formă de intervenţii publice privind furnizarea de energie electrică, gaze sau căldură, menţionate la articolul 19c din Regulamentul (UE) 651/2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piaţa internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat, cu modificările și completările ulterioare; ajutoarelor acordate IMM-urilor sub forma unor intervenţii publice temporare privind furnizarea de energie electrică, gaze sau căldură produsă din gaze naturale sau energie electrică pentru a atenua impactul creșterii prețurilor în urma războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei menţionat la articolul 19d din Regulamentul (UE) nr. 651/2014;

b) ajutoarelor acordate în sectorul producţiei agricole primare, cu excepţia ajutoarelor regionale pentru investiţii din regiunile ultraperiferice, a schemelor de ajutoare regionale de exploatare, a ajutoarelor pentru consultanţă în favoarea IMM-urilor, a ajutoarelor pentru finanţare de risc, a ajutoarelor pentru cercetare şi dezvoltare, a ajutoarelor pentru inovare destinate IMM-urilor, a ajutoarelor de mediu, a ajutoarelor pentru formare şi a ajutoarelor pentru lucrătorii defavorizaţi şi lucrătorii cu handicap, a ajutoarelor pentru proiectele de dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunităţii (DLRC), a ajutoarelor pentru proiectele de cooperare teritorială europeană, a ajutoarelor incluse în produse financiare sprijinite de Fondul InvestEU, a ajutoarelor pentru microîntreprinderi sub formă de intervenţii publice privind furnizarea de energie electrică, gaze sau căldură, astfel cum se menţionează la articolul 19c din Regulamentul (UE) nr. 651/2014

și a ajutoarelor pentru IMM-uri sub forma unor intervenţii publice temporare privind furnizarea de energie electrică, gaze sau căldură produsă din gaze naturale sau energie electrică pentru a atenua impactul creşterii preţurilor în urma războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, astfel cum se menţionează la articolul 19d din Regulamentul (UE) nr. 651/2014;
c) ajutoarelor acordate în sectorul prelucrării şi comercializării produselor agricole, în următoarele cazuri:
(i) atunci când valoarea ajutoarelor este stabilită pe baza preţului sau a cantităţii unor astfel de produse achiziţionate de la producători primari sau introduse pe piaţă de întreprinderile respective;
(ii) atunci când ajutoarele sunt condiţionate de transferarea lor parţială sau integrală către producătorii primari;
d) ajutoarelor pentru facilitarea închiderii minelor de cărbune necompetitive, astfel cum sunt reglementate de Decizia 2010/787 a Consiliului din 10 decembrie 2010 privind ajutorul de stat pentru facilitarea închiderii minelor de cărbune necompetitive;
e) ajutoarelor pentru activităţile din sectorul siderurgic, sectorul lignitului, sectorul cărbunelui, ajutoarelor pentru sectorul transporturilor, precum şi pentru infrastructura conexă,ajutoarelor pentru sectorul producerii, stocării, transportului şi distribuţiei de energie şi pentru infrastructurile energetice, cu excepţia ajutoarelor regionale pentru investiţii din regiunile ultraperiferice şi a schemelor de ajutoare regionale de exploatare, precum şi ajutoarelor în sectorul comunicaţiilor în bandă largă, cu excepţia schemelor de ajutoare regionale de exploatare.
f) ajutoarelor regionale sub formă de scheme care vizează un număr limitat de sectoare specifice de activitate economică; nu se consideră că schemele de ajutoare destinate activităţilor turistice sau prelucrării și comercializării produselor agricole vizează sectoare specifice de activitate economică;

Atenție! În cazul în care o întreprindere își desfășoară activitatea atât în sectoarele excluse, menționate anterior, cât și în sectoarele care intră în domeniul de aplicare al schemei GBER, ajutorul va fi acordat pentru aceste ultime sectoare sau activități, cu condiția ca întreprinderea să demonstreze, prin documente și evidențe financiar-contabile, separarea activităților sau o distincție între costuri.

Prezenta schemă de ajutor de stat derulata în cadrul Intervenţiei DR 23 nu se aplică:
a) ajutoarelor destinate activităților legate de exportul** către țări terțe sau către alte state membre, respectiv ajutoarelor legate direct de cantitățile exportate, de înființarea și funcționarea unei rețele de distribuție sau de alte costuri curente legate de activitatea de export;
b) ajutoarelor condiționate de utilizarea preferențială a produselor naționale față de produsele importate;
c) măsurilor de ajutor în cazul cărora acordarea de ajutoare este condiționată de obligația ca beneficiarul să aibă sediul în statul membru relevant sau să fie stabilit cu preponderență în statul membru respectiv; cu toate acestea, cerința de a avea un sediu sau o sucursală în statul membru care acordă ajutorul la momentul plății ajutorului, este permisă;
d) măsurilor de ajutor în cazul cărora acordarea de ajutoare este condiționată de obligația ca beneficiarul să utilizeze bunuri produse la nivel național sau servicii naționale.
e) ajutoarelor acordate întreprinderilor aflate în dificultate

***Simplul fapt că întreprinderea va exporta produsele rezultate în urma realizării investiției propuse prin proiect, nu reprezintă o condiție care să îl excludă din categoria potențialilor beneficiari.*

Documente de verificat: Certificatul constatator ONRC, Studiul de fezabilitate, Cererea de finanțare, Anexa 16- Domeniile de activitate eligibile de pe site-ul AFIR, Declarația contabilului însoțită de documente și evidențe financiar-contabile în care să fie evidențiată separarea activităților sau o distincție între costuri, adresa emisă de INS (dacă este cazul).

8.Investiția propusă prin proiect trebuie să se încadreze în tipul de investiție eligibilă corelată cu tipul de întreprindere, zona de dezvoltare regională în care este amplasată investiţia şi intensitatea sprijinului;

Tipul investiției vizate de proiect poate fi o investiție din cele de tip I sau o investiție din cele de tip II.

Tip I) INVESTIŢIE INIŢIALĂ – investiţia în active corporale şi/ sau necorporale este legată de:

- ***înființarea unei noi unităţi de producție,***
- ***extinderea capacității unei unităţi existente;***
- ***diversificarea producţiei*** *unei unităţi prin produse care nu au fost fabricate anterior în unitate (înainte de proiect);*
- ***schimbarea fundamentală a procesului general de producție al unei unități existente.***
- **în același amplasament este admisă *extinderea capacității unei unităţi de producţie plus diversificarea producţiei prin produse care nu au fost fabricate în unitate anterior depunerii proiectului (singura combinație admisă între investițiile menționate la investiții de tip I).*** Nu este obligatorie combinarea celor două acțiuni, ele pot face fiecare obiectul unui proiect sau pot fi combinate într-un singur proiect pe același amplasament.

Atenție! Investițiile care se încadrează în categoria investiții inițiale tip I pot fi realizate de către IMM-uri în toate regiunile de dezvoltare ale țării (inclusiv în regiunea de dezvoltare București-Ilfov), precum și de întreprinderile mari in toate regiunile țării, cu excepția întreprinderilor mari care în regiunea București-Ilfov (zonele de tip "c") pot realiza numai investiții initiale tip II.

sau

Tip II) INVESTIȚIE INIȚIALĂ PENTRU O NOUĂ ACTIVITATE ECONOMICĂ investiție în active corporale și/ sau necorporale legată de:

- ***înființarea unei noi unităţi de producție***

sau

- ***diversificarea activității*** *unei unități de productie, cu condiția ca noua activitate eligibilă să nu fie identică (aceeași) sau similară cu activitatea desfășurată anterior în unitatea respectivă;*

Atenție! ***Investițiile realizate de întreprinderile mari în regiunea București-Ilfov trebuie să se încadreze în categoria investiții inițiale pentru o nouă activitate economică.***
O investiție într-o unitate existentă nu este considerată investiție inițială pentru o nouă activitate economică daca nu introduce o activitate nouă (un nou cod CAEN eligibil diferit de

codurile autorizate ale solicitantului) care să nu fie identică (aceeași) sau similară cu activitatea desfășurată anterior în unitatea respectivă.
Noua activitate pentru înființarea unei noi unități de producție sau diversificarea activității nu trebuie să reprezinte o extindere a activității deja desfășurate de întreprindere în zona respectivă (județ).

Clarificări pentru investițiile inițiale de tip I și II.

Înființarea unei unități noi de producție reprezintă crearea unui nou amplasament pentru desfășurarea activității pentru care se solicită finanțarea, independent din punct de vedere tehnologic de alte unități existente.

Atenție! Bazat pe modul de redactare a definițiilor din REG 651/2014 cu modificarile si completarile ulterioare, „unitate" în contextul unei investiții inițiale (tip I/ tip II), este înțeleasă ca o unitate de producție și nu implică constituirea unei noi entități juridice (ex. filiala).
***Nu sunt permise, în cadrul aceluiași proiect**, investițiile care vizează înființarea unei unități de producție și investiții de modernizare chiar dacă acestea sunt realizate pe amplasamente distincte.*

Extinderea capacității unei unități existente (presupune menținerea gamei de sortimente și a proceselor de producție existente și prezentate în CF/SF precum și creșterea volumului producției ca urmare a achiziției de noi echipamente la cel puțin unul din sortimentele deja fabricate în unitate, în timp ce procesul de producție global de bază nu este schimbat fundamental).
Diversificarea producției unei unități (existente) reprezintă obținerea de produse care nu au fost realizate anterior în unitatea respectivă (înainte de depunerea proiectului), presupune că noile produse se adaugă gamei de sortimente/ gamei de produse deja fabricate.

Exemplu: *O firmă existentă care este înregistrată cu un cod CAEN eligibil prin schema, prin diversificare poate să obțină un produs nou care se încadrează în același cod CAEN eligibil.*
În cazul în care activitatea rezultată în obținerea noului produs se încadrează în alt cod CAEN (4 cifre), aceasta poate fi considerată de asemenea ca diversificare (într-un produs nou).
Într-un proiect de „diversificare", anumite active utilizate pentru obtinerea unui produs fabricat anterior, ar putea continua să fie utilizate pentru obtinerea unui produs nou. De exemplu, terenuri și clădiri care au fost utilizate pentru obtinerea de produse „A", ar putea fi utilizate în totalitate sau parțial, pentru obtinerea de produse „B". Astfel de active sunt „active reutilizate".

***Atenție!** Prevederile din Reg 651/2014 cu modificarile si completarile ulterioare nu impun să fie reutilizate acele active utilizate pentru un produs la care s-a renunțat sau la care s-a diminuat volumul producției.*
Cu toate acestea, atunci când activele existente și cele noi sunt combinate în Diversificarea producției unei unități existente sau în Diversificarea activității unei unități existente, următoarea condiție este obligatorie ca investiția să fie considerată investiție inițială/ inițială pentru o nouă activitate economică și criteriul de eligibilitate îndeplinit:

Valoarea activelor noi trebuie să depășească cu cel puțin 200% *(trebuie să fie de cel puțin trei ori mai mare)* *valoarea contabilă a activelor „reutilizate”, astfel cum au fost înregistrate în exercițiul financiar ce precede anul depunerii Cererii de finanțare.*

Pentru determinarea valorii contabile a activelor reutilizate, se folosește valoarea contabilă netă (reziduală) a acestor active înscrisă în contabilitatea solicitantului la sfârșitul anului fiscal care precede depunerea proiectului (valoarea de achiziție, diminuată cu sumele deja amortizate). În cazul în care un activ (*de ex. clădirea de producție sau depozitul produselor fabricate*) este doar parțial reutilizat, la calculul valorii minime a activelor noi menționată anterior, se va lua în considerare doar o cotă-parte din valoarea reziduală a acestora, corespunzătoare procentului în care activele sunt reutilizate (calcul pro-rata *în funcție de gradul de utilizare a activelor corporale și necorporale în procesul de diversificare*).

În cazul **diversificării productiei/ diversificării activității unei unitati existente, solicitantii** trebuie:
a) să demonstreze că produsele neagricole obținute în urma implementării proiectului de investiții nu se realizează în activitatea curentă a întreprinderii, astfel:
- să prezinte lista produselor pe care le realizează în activitatea curentă;
- să prezinte produsul/ activitatea vizat/ă prin proiectul de investiţii;
b) să declare valoarea contabilă netă (reziduală) a activelor reutilizate legate de diversificarea producţiei/ activității, astfel:
- să identifice fiecare activ care urmează să fie reutilizat cu denumire, număr de inventar din Registrul Mijloacelor Fixe, valoarea și data de intrare, data dării în folosință, durata normală de funcționare, cota de amortizare şi valoarea contabilă netă (reziduală), astfel cum au fost înregistrate în exerciţiul financiar precedent depunerii Cererii de finanțare;
- să prezinte valoarea fiecărui nou activ.

Atenție! În cazul unei unități existente, pentru proiectele care prevăd atât extinderea capacității de producție pentru cel puțin un sortiment produs cât și diversificarea producției unei unități existente, condiția privind valoarea activelor noi se aplică doar pentru diversificarea producţiei (depășirea cu cel puțin 200% a valorii contabile nete a activelor reutilizate).

Schimbarea fundamentală a procesului general de producție al unei unități existente;
In acest caz **se menține gama de sortimente existentă**, dar procesul de producție este modificat ca urmare a achiziției de noi echipamente. O parte din echipamentele existente **pot fi reutilizate** pe fluxul de producție.

*Atenție! În cazul ajutoarelor acordate întreprinderilor mari pentru **schimbarea fundamentală a procesului general de producție** este obligatorie îndeplinirea condiţiei ca activele achiziționate prin proiect să aibă o valoare contabilă care depăşeşte amortizarea, calculată în cursul ultimelor trei exerciții financiare, a activelor similare (care vor fi schimbate cu cele noi) strict legate de activitatea pentru care se solicită finanțarea. Prin urmare, dacă o parte a echipamentelor nu este legată de activitatea care va fi schimbată fundamental, cheltuiala cu amortizarea acestora nu poate fi luată în calcul.*

În cazul schimbării fundamentale a procesului general de producție, întreprinderea trebuie să declare (declarația din Lista documentelor) și să prezinte detaliat în SF valoarea amortizării

activelor strict legate de activitatea care trebuie schimbată fundamental, calculată în cursul celor trei exerciții financiare precedente.
Informațiile vor fi prezentate în format tabelar, astfel:

- identificarea fiecărui activ care urmează să fie înlocuit cu denumire și număr de inventar din Registrul Mijloacelor Fixe;
- valoarea amortizării activului similar, legat de activitatea pentru care se solicită finanţare, calculată în cursul ultimelor trei exerciții financiare -pentru întreprinderile mari
- identificarea fiecărui nou activ avut în vedere pentru schimbarea fundamentală a activității în oglindă cu activul ce urmează a fi înlocuit;
- valoarea fiecărui nou activ.

*Menționăm faptul că **simpla înlocuire** a unor active individuale sau a unor elemente individuale fără schimbarea fundamentală a procesului de producție în ansamblu, reprezintă o investiție de înlocuire care **nu este eligibilă** pentru finanțare prin ajutor regional pentru investiții, **cu excepția** cazului în care activul a devenit uzat moral ca efect al schimbărilor tehnologice rapide sau a fost distrus în perioada minimă obligatorie de menținere a investiției în zona asistată.*

Diversificarea activității unei unități existente, cu condiția ca noua activitate să nu fie identică (aceeași) sau similară cu activitatea desfășurată anterior în unitatea respectivă.

❖ **Aceeași activitate sau o activitate similară** - activitate care face parte din aceeași clasă, respectiv cod numeric de patru cifre, a Nomenclatorului statistic al activităților economice NACE a doua revizuire așa cum e prevăzut în Regulamentul (CE) nr. 1893/ 2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 decembrie 2006 de stabilire a Nomenclatorului statistic al activităților economice NACE a doua revizuire și de modificare a Regulamentului (CEE) nr.3037/ 90 al Consiliului, precum și a anumitor regulamente CE privind domenii statistice specifice transpusă în legislația națională prin Ordinul Preşedintelui Institutului Național de Statistică nr. 337/ 2007 privind actualizarea Clasificării activităţilor din economia națională.

Ajutorul de stat în cadrul Intervenției DR23 poate fi acordat pentru orice tip de investiţie inițială indiferent de tipul întreprinderii, respectiv IMM/întreprinderi mari, realizate în următoarele regiuni de dezvoltare din România, de tip zone „a”:

a) RO11 Regiunea de Dezvoltare Nord-Vest, care grupează judeţele Bihor, Bistrița-Năsăud, Cluj, Sălaj, Satu Mare şi Maramureș;
b) RO12 Regiunea de Dezvoltare Centru, care grupează județele Alba, Brasov, Covasna, Harghita, Mureş şi Sibiu;
c) RO21 Regiunea de Dezvoltare Nord-Est, care grupează județele Bacau, Botoșani, Iaşi, Neamţ, Suceava şi Vaslui;
d) RO22 Regiunea de Dezvoltare Sud-Est, care grupează județele Brăila, Buzău, Constanța, Galați, Vrancea şi Tulcea;
e) RO31 Regiunea de Dezvoltare Sud-Muntenia, care grupează județele Argeș, Călărași, Dâmbovița, Giurgiu, Ialomița, Prahova și Teleorman;
f) RO32 Ilfov;
g) RO41 Regiunea de Dezvoltare Sud-Vest Oltenia, care grupează județele Dolj, Gorj, Mehedinți, Olt şi Vâlcea;
h) RO42 Regiunea de Dezvoltare Vest, care grupează județele Arad, Caraș-Severin, Hunedoara şi Timiș.

Intensitatea sprijinului acordată pentru investițiile inițiale din zonele de tip ”a” este menționată în Anexa 15.1 la Ghidul solicitantului

2. Ajutorul acordat prin prezenta schema de ajutor de care face obiectul Interventie DR 23 poate fi acordat pentru orice forma de investitie inițială pentru IMM, realizate în regiunile de dezvoltare de tip zone „c” care nu sunt predefinite..

Zonele de tip „c” care nu sunt predefinite sunt:

Ilfov (parțial): 28 de localități - Ciorogârla, Domnești, Clinceni, Cornetu, Bragadiru, Dărăști-Ilfov, Jilava, 1 Decembrie, Copăceni, Vidra, Berceni, Periș, Ciolpani, Snagov, Gruiu, Nuci, Grădiștea, Petrăchioaia, Dascălu, Moara-Vlăsiei, Balotești, Corbeanca, Buftea, Chitila, Glina, Cernica, Dobroești și Pantelimon.

Intensitatea ajutorului acordată în aceste zone (de tip „c” care nu sunt predefinite) este menționată în Anexa 15.2 la Ghidul solicitantului.

Întreprinderile mari sunt eligibile numai pentru o investiție inițială în favoarea dezvoltării unei noi activități economice în **regiunea de dezvoltare București-Ilfov**, identificată la nivel NUTS3 (județ). Noua activitate nu trebuie să reprezinte o extindere a activității deja desfășurate de întreprindere în zona respectivă. Acest lucru nu înseamnă că, dacă întreprinderea derulează o activitate similară în alt județ, nu poate beneficia de finanțare sub forma ajutorului de stat regional..

Atenție! În cazul în care un proiect prevede investiții destinate etapelor unui flux tehnologic (depozitare (materie primă/ produse nonagricole)- sortare - condiționare materie primă/produs finit- procesare-comercializare) în mai multe puncte de lucru, acestea trebuie să fie situate în cadrul aceleiași regiuni.

În cazul în care proiectul se încadrează într-un proiect mare de investiții conform definiției din secțiunea *Dicționar*, ajutorul nu poate depăși valoarea maximă prevăzută pentru fiecare regiune de dezvoltare şi se calculează conform formulei:

Valoarea ajustată a ajutoarelor = R × (A + 0,50 × B + 0 × C), unde:
R = intensitatea maximă a ajutoarelor aplicabilă în zona respectivă, cu excepția intensității majorate a ajutoarelor pentru IMM.
A = partea din costurile eligibile în valoare de 55 milioane euro;
B = partea din costurile eligibile cuprinsă între 55 milioane euro și 110 milioane euro;
C = partea din costurile eligibile de peste 110 milioane euro.

Valoarea totală a ajutoarelor de stat nerambursabile pentru proiectul unic de investiții la nivel de grup nu poate depăși valoarea aferentă pragului de notificare către Comisia Europeană pentru regiunea în cauză. Valoarea totala a ajutoarelor de stat nerambursabile pentru proiectul unic de investiții la nivel de grup nu poate depăși valoarea aferentă pragului de notificare pentru regiunea în cauză.

Îndeplinirea criteriului EG8 se va demonstra în urma corelării informațiilor fundamentate din Studiul de fezabilitate, cu Declarația F din Cererea de finanțare și documentele identificate în lista documentelor:Declarația contabilului/ expert contabil/ auditor financiar, asumată și de administratorul societății, din care să rezulte îndeplinirea condițiilor privind „schimbare fundamentală“ sau după caz „diversificarea producției/ diversificarea activității unei unități

existente" (Declarația contabilului (dacă este cazul) însoțită de documente și evidențe financiar-contabile în care să fie evidențiată separarea activităților sau o distincție între costuri), Situații financiare, documentele privind dreptul de proprietate și/ sau folosință a imobilelor vizate de investiție.

☑ 9.Prin investiția propusă, solicitantul demonstrează că sunt îndeplinite condițiile privind efectul stimulativ;

În cadrul prezentei scheme, atât în cazul IMM, cât şi în cazul întreprinderilor mari, ajutorul de stat se acordă dacă beneficiarul a adresat, înainte de demararea lucrărilor de executare a proiectului de investiţii, o cerere pentru ajutor/cerere de finanţare şi dacă AFIR a confirmat ulterior în scris, prin notificarea beneficiarului, conform procedurii specifice, că proiectul îndeplineşte condiţiile de eligibilitate stabilite în prezenta schemă.
(2) Cererea de finanţare trebuie să conţină cel puţin următoarele informaţii:
a) denumirea întreprinderii şi dimensiunea acesteia;
b) descrierea proiectului, inclusiv data începerii şi a încheierii acestuia;
c) locul de desfăşurare a proiectului;
d) lista costurilor proiectului;
e) tipul de ajutor (grant, împrumut, garanţie, avans rambursabil, infuzie de capital sau altele) şi valoarea finanţării publice necesare pentru proiect.
(3) În cazul în care nu sunt îndeplinite condiţiile prevăzute la alin. (1), proiectul nu este eligibil pentru acordarea de ajutor.
(4) Orice investiţie iniţială care vizează aceeaşi activitate sau activitate similară demarată de acelaşi beneficiar (la nivel de grup) într-un interval de 3 ani de la data de începere a lucrărilor la o altă investiţie care beneficiază de ajutor în aceeaşi regiune de nivel 3 din Nomenclatorul comun al unităţilor teritoriale de statistică este considerată ca făcând parte dintr-un proiect unic de investiţii.

☑ 10.Investițiile care intră sub incidența ajutorului regional și care se încadrează în definiția "investiției inițiale" conform Regulamentului UE nr. 651/2014 cu modificările și completările ulterioare, inclusiv investițiile legate de eficiența energetică a clădirilor care nu pot exista de sine stătător și care reprezintă componenta secundară a proiectului, vor respecta prevederile art. 14 Reg UE nr. 651/2014 cu modificările și completările ulterioare (Regulamentul general de exceptare pe categorii), precum și celelalte prevederi aplicabile ajutorului de stat în domeniul vizat;

Criteriul se consideră îndeplinit dacă în cadrul unui proiect, investițiile legate de eficiența energetică reprezintă doar o componentă secundară, ce nu poate exista de sine stătătoare (nu poate fi utilizată independent) și se înscrie în definiția "investiției inițiale", caz în care proiectului se poate încadra în prevederile art. 14 din GBER.

*Pentru investiții de înființare care vizează **construcția de clădiri**:Se vor verifica informațiile din Studiul de fezabilitate care vor descrie, din punct de vedere tehnic, economic și al mediului înconjurător, utilizarea soluțiilor care vor conduce la îmbunătățirea eficienței energetice (ex.*

utilizare materiale constructive care permit îmbunătățirea eficienței energetice, izolare termică, echipamente recuperare energie termică etc), cu excepția celor de producere și utilizare a energiei din surse regenerabile care nu sunt eligibile pentru sprijin.
*Pentru investiții de modernizare care vizează **renovarea clădirilor**: Studiu de fezabilitate, raport audit energetic. Este necesar ca studiul de fezabilitate să dezvolte măsurile de îmbunătățire a performanței energetice care conduc la obținerea unei clase superioare prevăzute în raportul de audit energetic.*
Se vor corela informațiile din documentele menționate cu cele din documentele care certifică dreptul real principal asupra imobilului care face obiectul investiției.

2.3 Tipuri de investiţii şi cheltuieli eligibile

În cadrul prezentei scheme se acordă sprijin pentru finanțarea proiectelor de investiții inițiale (investiții în active corporale și necorporale) menționate în fișa intervenției DR – 23.

Un proiect poate cuprinde atât cheltuieli eligibile cât şi cheltuieli neeligibile. Fondurile nerambursabile vor fi acordate doar pentru decontarea cheltuielilor eligibile, cheltuielile neeligibile urmând a fi suportate de beneficiarul proiectului. Cheltuielile neeligibile înscrise în proiectul selectat trebuie de asemenea finalizate până la data depunerii ultimei cereri de plată.
Fondurile nerambursabile vor fi acordate beneficiarilor eligibili pentru **investiţii corporale şi/sau necorporale**[1], conform următoarei **liste indicative a cheltuielilor eligibile**:

Cheltuieli aferente investiţiilor corporale/, dupa cum urmează:
, dupa cum urmează:

1.Înfiinţarea/dezvoltarea de capacităţi de procesare a produselor agricole (extinderea capacităţii de producţie, diversificarea activităţii, diversificarea producţiei, schimbare fundamentală);
-Construcția de clădiri, instalații, utilaje și echipamente identificate ca necesare prin Studiul de fezabilitate/Cererea de finanțare, extinderea, modernizarea și dotarea clădirilor unităților de procesare, infrastructură internă și utilități, precum și branșamente și racorduri necesare proiectelor, sisteme supraveghere video pentru activitatea propusă prin proiect etc
- Cheltuieli pentru asigurarea respectării condițiilor de igienă și a fluxului tehnologic, precum spațiile destinate personalului de producție: laboratoare, vestiare tip filtru pentru muncitori, spațiu pentru servirea mesei,etc;

2.Înfiinţarea/dezvoltarea de capacităţi de condiţionare, depozitare a materiei prime procesate/produsului finit rezultat din procesare, ca o componentă secundară a proiectului;

- -Construcţia de clădiri, instalaţii, utilaje şi echipamente identificate ca necesare prin Studiul de fezabilitate/Cererea de finanţare, extinderea, modernizarea şi dotarea clădirilor unităţilor de

[1] ***Investiţii corporale*** – active fizice şi circulante (clădiri, mijloace de transport, utilaje etc.)
Investiţii necorporale – active necorporale sub forma de fond de comerţ, brevete etc., cheltuieli (în sensul contabil al cuvântului) de publicitate, cu studii etc.

condiționare, depozitare a materiei prime procesate/produsului finit rezultat din procesare, ca o componentă secundară a proiectului; ;

- Cheltuieli generate de investițiile privind infrastructura internă şi utilităţile aferente capacităților de condiționare, depozitare, precum şi branşamente şi racorduri necesare;

Atenție! În situația în care prin proiect sunt vizate investiții destinate etapelor unui proces tehnologic (în funcție de specificul activității), aceste investiții trebuie să deservească, exclusiv, obținerii unui produs neagricol.

3.Înfiinţarea/dezvoltarea componentei de comercializare/marketing, ca o componentă secundară a proiectului;

- Achiziționarea, inclusiv în leasing[2] de utilaje noi, instalații, echipamente şi mijloace de transport compacte, specializate;

Vor fi considerate cheltuieli eligibile, mijloacele de transport specializate care transportă numai un anumit tip de materii prime/ mărfuri adecvate activității eligibile descrise în proiect, următoarele:

- *autocisterne, cisterne;*
- *autoizoterme (prevăzute cu izolație termică a pereților, dar fără agregat frigorific, fiind folosite pentru transportul mărfurilor alimentare);*
- *autoizoterme cu frig (transport produse perisabile sau cu temperaturi controlate);*
- *remorci și semiremorci specializate;*
- *rulote și autorulote alimentare.*

Cheltuielile cu orice alt mijloc de transport **sunt** considerate neeligibile.

- Cheltuieli aferente marketingului produselor obținute (ex. echipamente pentru etichetarea, ambalarea produselor);
- Cheltuieli aferente comercializării produselor:
- magazine proprii (magazinele societății/formei asociative) în aceeași locație /locație diferită de locația unității de procesare, magazin on-line, rulote /autorulote/ automate alimentare.

În magazinele proprii pot fi comercializate atât produse proprii (majoritar cantitativ), cât și produse ale terților obținute ca urmare a prestării de servicii pe aceeași linie de procesare sau alte tipuri de produse agroalimentare care nu fac obiectul proiectului.

Vor fi eligibile investițiile necesare comercializării produselor proprii și a produselor similare ale terților/membrilor formei asociative obținute pe aceeași linie de procesareexistentă/vizată prin proiect de către solicitant.

Nu sunt eligibile cheltuielile aferente investițiilor legate de comercializarea acelor produse agroalimentare care nu sunt obținute în urma procesării vizate ca investiții prin proiect.

4. **Investiții care contribuie la reducerea emisiilor de GES, ca parte componentă secundară a proiectului de investiții,**; Cheltuieli legate de eficiența energetică a clădirilor (ex. materiale constructive care permit îmbunătățirea eficienței energetice, izolare termică, echipamente recuperare energie termică etc) în care se desfășoară o activitate eligibilă în cadrul intervenției, în condițiile în care investiția nu poate exista de sine stătător și se înscrie în definiția investiției inițiale conform Reg. GBER.

[2] Este considerată cheltuiala eligibila doar leasingul financiar.

5. **Investiții legate de utilizarea soluțiilor digitale în condiționare, procesare, marketing și management, necesare pentru desfășurarea activității vizate prin proiect.**
Cheltuieli generate de investițiile în soluții digitale pentru condiționare, depozitare, procesare, marketing și management de ex. sisteme de tip Internet of Things, inclusiv pentru soluții de automatizare de tip Robotic Process Automation* sau pentru soluții de tip blockchain sau de securitate informatică ;
* conectare cântare digitale cu sisteme de gestiune, recepţie materii prime, monitorizare consum după reţete,conectarea şi automatizarea echipamentelor / instalaţiilor / senzorilor cu sistemele de gestiune.

Cheltuieli generate de investițiile în active necorporale

Cheltuielile eligibile referitoare la investiţiile iniţiale sau o investiţie iniţială în favoarea unei noi activități economice în active necorporale, identificate ca necesare prin Studiul de fezabilitate/Cererea de finanțare, se referă la următoarele:

- ✓ organizarea şi implementarea sistemelor de management al calităţii şi de siguranţă alimentară, dacă sunt în legătură cu investiţiile corporale ale proiectului;
- ✓ achiziţionarea de tehnologii (know-how), patente şi licenţe pentru pregătirea implementării proiectului;
- ✓ achiziţionarea de software, identificat ca necesar în documentația tehnico-economică a proiectului,

Cheltuieli aferente marketing-ului produselor neagricole obținute, în limita a max. 5% din valoarea eligibilă a proiectului, dar nu mai mult de 100.000 euro sunt**:**

- înființarea unui site pentru promovarea și comercializarea propriilor produse neagricole;
- etichetarea (crearea conceptului);
- creare de marcă înregistrată/ brand.

Activele necorporale, sunt eligibile, daca îndeplinesc, **cumulativ**, următoarele **condiţii**:
✓ să fie utilizate exclusiv în cadrul unității care beneficiază de ajutor de stat, pentru activitatea care a beneficiat de finanțare;
✓ să fie considerate imobilizări amortizabile;
✓ să fie achiziţionate de la terţi care nu au legături cu cumpărătorul, în condiţii de piaţă, fără ca achizitorul să fie în măsură să îşi exercite controlul, în sensul art. 3 din Regulamentul (CE) nr. 139/ 2004 al Consiliului din 20 ianuarie 2004 privind controlul concentrărilor economice între întreprinderi [Regulamentul (CE) privind concentrările economice];
✓ respecta procedura de achiziții și principiul rezonabilității prețurilor prin raportare la baza de date elaborată de AFIR și aprobată prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale.

Atenție! Costurile activelor necorporale , pentru toate tipurile de intreprinderi, sunt eligibile numai până la un plafon de 20% din costurile totale eligibile ale investiției inițiale pe DR 23.

Atenție!
Activele corporale şi necorporale prevăzute în prezentul ghid, aferente investiţiei iniţiale sau pentru o investiţie iniţială în favoarea unei noi activităţi economice, trebuie să fie incluse în categoria activelor proprii ale beneficiarului. Investiția trebuie menținută în regiunea beneficiară pentru o perioadă de cel puțin cinci ani de la data efectuării ultimei plăți.
Această condiţie nu împiedică înlocuirea unei instalaţii sau a unui echipament care a devenit depăşit sau a fost distrus în această perioadă, cu condiţia ca activitatea economică să fie menținută în regiunea de dezvoltare în cauză pentru perioada minimă relevantă.

De asemenea, în cazul solicitanților neplătitori de TVA, în temeiul legislației naționale privind TVA, sunt cheltuieli eligibile valorile TVA aferente cheltuielilor eligibile purtătoare de TVA.

diverse
În vederea asigurării rezonabilității prețurilor trebuie îndeplinite următoarele condiții:
a) încadrarea în limitele de prețuri din Baza de Date cu Prețuri de Referință aplicabilă utilizată pentru evaluarea proiectelor cofinanțate din FEADR PS 2023 - 2027 disponibilă pe pagina de internet a AFIR www.afir.ro, pentru bunurile care se regăsesc în BDPR;
b) prezentarea a două oferte pentru bunuri și servicii a caror valoare este mai mare de 15 000 Euro și o ofertă pentru bunuri și servicii a caror valoare este mai mică sau egală cu 15 000 Euro *sau, în cazul bunurilor, printscreen-uri de pe site-urile furnizorilor de bunuri cuprinzând informții despre furnizor, bunul ofertat, caracteristicile minimale, prețul și data la care este valabil prețul afișat*.
c) Prezentarea în cadrul Studiului de Fezabilitate a declarației proiectantului semnată și ștampilată privind sursa de prețuri pentru lucrările prevăzute în proiect.

Reguli privind cumulul ajutoarelor

(1) Ajutoarele cu costuri eligibile identificabile acordate prin Interventia DR 23 pot fi cumulate cu:

a) *orice alt ajutor de stat*, atât timp cât măsurile respective vizează *costuri eligibile identificabile diferite (costurile care se încadrează în categorii de cheltuieli eligibile diferite)*;
b) *orice alt ajutor de stat*, în legătură cu *aceleași costuri eligibile (costuri care se încadrează în aceeași categorie de cheltuieli eligibile)*, care se suprapun parțial sau integral, numai în cazul în care cumulul respectiv nu are drept rezultat depășirea celui mai ridicat nivel de intensitate a ajutorului sau a celui mai ridicat cuantum al ajutorului aplicabil ajutorului respectiv în temeiul prezentei Scheme.
(2) Ajutoarele de stat acordate în baza prezentei scheme nu se cumulează cu ajutoare de minimis în raport cu aceleaşi costuri eligibile, dacă un astfel de cumul ar conduce la o intensitate şi un nivel al ajutorului care le depăşeşte pe cele prevăzute în Ghid.
(3) Solicitantul ataşează cererii de finanțare o declarație privind respectarea regulii pentru cumulul ajutoarelor.
(4) În cazul proiectelor mari de investiții, valoarea ajutorului nu depăşeşte valoarea ajustată a ajutorului calculată în conformitate cu mecanismul definit la art. 2 pct. 20 din Regulamentul 651/ 2014, cu modificarile si completarile ulterioare , menționat în prezentul ghid.
(5) Un proiect unic de investiții nu poate fi divizat în mai multe subproiecte în scopul de a beneficia de ajutor de stat în valoare mai mare decât valoarea maximă prevăzută pentru proiectele mari de investiții.
(6) În cazul în care un proiect unic de investiții este un proiect mare de investiții, valoarea cumulată totală a ajutoarelor pentru proiectul unic de investiții nu poate depăşi valoarea ajutorului maxim pentru proiecte mari de investiții calculat conform alin. (4).

Atenție! Regulile privind cumulul ajutoarelor se aplică indiferent de momentul acordării finanțării, dacă proiectele sunt în derulare sau finalizate și de tipul de activitate în care sunt identificate costurile eligibile.

Cumulul ajutoarelor se referă la însumarea totalității ajutoarelor de minimis acordate unei întreprinderi sau a tuturor ajutoarelor de stat de care beneficiază o întreprindere pentru aceleași costuri eligibile (aceeași categorie de cheltuieli eligibile). Sunt cumulate ajutoarele indiferent de sursa lor de finanțare (bugetul de stat, bugetele locale, fonduri U.E. etc).
Cele două reguli de cumul (*regula de minimis și regula de cumul a ajutoarelor de stat cu ajutoarele de minimis*) asigură faptul că ajutorul acordat anterior unui beneficiar, însumat cu ajutorul solicitat în cadrul unei scheme de ajutor, nu conduce la depășirea intensităților sau cuantumurilor maxime admisibile precizate în ghid.

În cazul în care, între momentul înregistrării Cererii de finanțare și momentul semnării Contractului de finanțare aferent Interventiei DR 23, întreprinderea solicitantă obține un alt ajutor de minimis sau ajutor de stat, pentru aceleași costuri eligibile, aceasta este obligată să prezinte la AFIR o *Declaratie pe proprie răspundere rectificativă privind cumulul ajutoarelor de stat (inclusiv de minimis),* în sensul actualizării declarației de la Depunerea Cererii de finanțare, prin care să menționeze:
- furnizorul ajutorului de minimis sau al ajutorului de stat,
- actul normativ în baza căruia s-a acordat ajutorul,
- actul juridic care face posibilă acordarea ajutorului, respectiv contract de finanțare, acord pentru finanțare etc.,
- data acordării,
- valoarea în euro a ajutorului acordat. Echivalentul în euro se preia din respectivul act juridic, în cazul în care este menționat sau se determină valoarea în euro a ajutorului acordat la cursul de schimb stabilit de B.N.R., valabil la data acordării ajutorului, conform respectivului act juridic.

Prin verificarea celor două reguli de cumul, AFIR se asigură pentru solicitanții Interventiei DR 23 care nu accesează minimisul curent, că ajutorul de stat curent CUMULAT cu ajutoarele de stat și minimis anterioare pentru aceleași costuri eligibile, **nu depășește plafonul maxim/ proiect și intensitatea maximă a ajutorului de stat aferentă regiunii (județului) în care este amplasată investiția**, menționate în prezentul ghid.

2.4 Tipuri de investiții și cheltuieli neeligibile

ATENȚIE!
Finalizarea proiectului FEADR, presupune ca beneficiarul să finalizeze atât partea de investiție suportată prin cheltuielile eligibile, cât și partea de investiție realizată din cheltuielile neeligibile.

- **Cheltuielile neeligibile generale** (menționate în PS secțiunea 4.7 „Elemente comune pentru tipurile de intervenții pentru dezvoltarea rurală" din PS), prevăzute la art. 73 din Reg UE 2021/ 2115.
- Cheltuieli cu achiziționarea de bunuri și echipamente second hand;
- Cheltuieli efectuate înainte de depunerea solicitării de sprijin și înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului;
- cheltuielile cu achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane
- Cheltuielile cu investitiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile cu cele din alte fonduri europene sau/și naționale;

• Taxa pe valoarea adaugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind tva sau eligibilă conform prevederilor specifice pentru instrumente financiare;
• În cazul contractelor de leasing, celelalte costuri legate de contractele de leasing, cum ar fi marja locatorului, costurile de refinanțare a dobânzilor, cheltuielile generale și cheltuielile de asigurare.

• **Cheltuieli neeligibile specifice**:

- cheltuieli privind costurile generale ale proiectului* (cheltuieli pentru consultanță, proiectare, monitorizare și management, inclusiv onorariile pentru consiliere privind durabilitatea economică și de mediu, taxele pentru eliberarea certificatelor, precum şi cele privind obţinerea avizelor şi autorizaţiilor necesare implementării proiectelor, prevăzute în legislaţia naţională);
- achiziţia de clădiri;
- achiziţia de terenuri;
- construcţia şi modernizarea locuinţei;
- cheltuielile cu spaţiile ce deservesc activitatea generală a unităţii: birouri administrative, săli de şedinţe, săli de protocol, spaţii de cazare, etc;
- cheltuieli care exced domeniul de aplicabilitate ale art. 14 din Reg. UE nr. 651/2014, cu modificările şi completările ulterioare.

2.5 Criteriile de selecție ale proiectului

Selecția pentru finanțarea proiectelor depuse în cadrul intervențiilor din PS 2023-2027 se desfășoară în conformitate cu prevederile HG. 1570/28.12.20222 privind stabilirea cadrului general de implementare a intervențiilor specifice dezvoltării rurale cuprinse în Planul strategic 2023-2027 și a Regulamentului de organizare și funcționare al procesului de selecție și al procesului de verificare și soluționare a contestațiilor pentru proiectele aferente intervențiilor de dezvoltare rurală din Planul Strategic (PS 2023-2027).si se aplică principiul concursului de proiecte, transpus printr-o procedură de selecție transparentă, bine documentată, nediscriminatorie, realizată pe baza criteriilor de selecție stabilite și aprobată prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale.

Pentru această intervenție **pragul de calitate prestabilit este de 25 puncte** și reprezintă pragul sub care niciun proiect nu poate beneficia de finanțare nerambursabilă.

Punctajul se calculează în baza următoarelor principii și criterii de selecție:

Nr. Crt.	Principii de selecție și criterii de selecție	Punctaj
1.	**Principiul sectorului prioritar in sensul prioritizarii sectoarelor care contribuie la echilibrarea balantei comerciale si a securitatii alimentare**	**max 35**
	1.1 Proiecte care vizeaza investiții inițiale*/investiții inițiale pentru o nouă activitate economică** aferente infrastructurii de conditionare, depozitare si procesare sau exclusiv a infrastructurii de procesare pentru:	**max 35**

	a) Produse de brutărie și produse făinoase *Proiecte care vizează obținerea de produse ca urmare a activităților încadrate în CAEN 1071,1072 și 1073*	35
	b) Preparate alimentare omogenizate și alimente dietetice *Proiecte care vizează obținerea de produse ca urmare a activităților încadrate în CAEN 1086*	30
	c) Alte tipuri de produse	25
În situația în care proiectul vizează investiții pe același flux tehnologic cu obținerea de produse eligibile aferente unor CAEN diferite (ex. fabricare aluat pentru pâine -1061 și fabricare pâine -1072), punctajul va fi acordat în funcție de investiția majoritar valorică în echipamentele respective.		
2.	**Principiul modernizării**	**max 25**
	2.1 Proiecte care vizează investiții pentru extinderea capacității de producție (investiție tip I)	25
	2.2 Proiecte care vizează investiții pentru diversificarea activității (investiție tip II)	22
	2.3 Proiecte care vizează investiții pentru diversificarea producției (investiție tip I)	20
	2.4 Proiecte care vizează investiții pentru schimbare fundamentală (investiție tip I)	18
În situația în care proiectul vizează investiții pentru extinderea capacității unei unități de producție plus diversificarea producției prin produse care nu au fost fabricate în unitate anterior depunerii proiectului (singura combinație admisă între investițiile menționate la investiții de tip I), punctajul va fi acordat în funcție de investiția majoritar valorică aferente investiției de extindere a capacității/diversificare a producției.		
3.	**Principiul produsului cu inalta valoare adaugata**	**max 10**
	3.1 Sisteme din domeniul calitatii produselor agricole si alimentare recunoscute la nivel european și nivel național	**6**
	a)IGP, DOP, STG *Pentru **produsele alimentare care au obținut recunoașterea la nivel european**, proiectele vor fi punctate în urma verificării în bazele de date ale Comisiei Europene eAmbrosia în care produsul vizat trebuie să fie menționat ca "înregistrat"* *Pentru **produsele alimentare care sunt în curs de recunoaștere la nivel european**, se vor puncta proiectele depuse de solicitanți*	

	care vizează obținerea produselor alimentare în conformitate cu documentația depusă în vederea înregistrării ***indicațiilor geografice protejate (IGP)*** *și a* ***denumirilor de origine protejate (DOP)*** *pentru produsele alimentare, cu respectarea prevederilor legislației europene și naționale în vigoare privind sistemele din domeniul calității produselor agricole și alimentare.* *În plus, solicitanții respectă mențiunile din caietul de sarcini pentru sistemul de calitate vizat, iar produsul este înregistrat în Registrul Sistemelor din Domeniul Calității Protejate Național (RSCPN) și este menționat în baza de date e-Ambrosia ca "depus" sau "publicat". La depunerea cererii de finanțare solicitantul se va angaja, prin completarea Declarației F că, în urma implementării proiectului, va obține un produs care participă la sisteme din domeniul calității recunoscute la nivel european.* *Proiectele care vizează obținerea unor produse alimentare care sunt în curs de înregistrare și recunoaștere la nivel european pentru înregistrarea denumirii de* ***specialitate tradițională garantată (STG)****, vor fi punctate în condițiile respectării mențiunilor din caietul de sarcini depus în vederea recunoașterii, a înregistrării în Registrul Sistemelor din Domeniul Calității Protejate Național (RSCPN), și a menționării în baza de date e-Ambrosia ca "depus" sau "publicat". La depunerea cererii de finanțare, solicitantul se va angaja prin completarea Declarației F că, în urma implementării proiectului, va obține un produs care participă la sisteme din domeniul calității recunoscute la nivel european.* *În vederea corelării informațiilor dintre proiectul care vizează obținerea unui produs alimentar recunoscut sau în curs de înregistrare și recunoaștere la nivel european pentru schemele de calitate menționate anterior, se va verifica în documentul corespunzător calitatea de membru al grupului aplicant.*	
	b) Produs montan *Proiectele care vizează obținerea produselor alimentare care utilizează mențiunea de calitate facultativă* ***"produs montan"****, precum și cele care vizează obținerea unor produse în curs de dobândire a dreptului de utilizare a mențiunii de calitate facultativă "produs montan" vor fi punctate în condițiile respectării prevederilor Ordinului 174/ 2021 privind aprobarea Procedurii de verificare a conformității datelor cuprinse în caietul de sarcini în vederea acordării dreptului de utilizare a mențiunii de calitate facultative "produs montan" și de realizare a controlului în vederea verificării respectării legislației europene și naționale de către operatorii economici care au obținut dreptul de utilizare a respectivei mențiuni, cu precizarea că zona montană aplicabilă este cea din Anexa corespunzătoare la ghidul*	

	solicitantului. *Pentru produsele care dețin mențiunea de calitate facultativă "produs montan", se vor puncta proiectele depuse de solicitanți care vizează obținerea produselor alimentare care se regăsesc în Registrul național al produselor montane publicat pe site-ul www.azm.gov.ro, corelat cu informațiile din documentul Decizia de acordare a dreptului de utilizare a mențiunii de calitate facultativă "produs montan"* *Pentru produsele noi, pentru care se dorește obținerea recunoașterii dreptului de utilizare a mențiunii facultative de "produs montan", proiectele vor fi punctate pe baza angajamentului din cererea de finanțare că vor obține un produs care participă la sisteme din domeniul calității recunoscute la nivel european (unde este încadrat și produsul montan).* *Cel puțin unul din tipurile de produse obținute trebuie să dețină mențiunea de calitate facultativă "produs montan", iar acesta trebuie să se regăsească în categoria produselor vândute, **după finalizarea proiectului**, conform previziunilor economice din cadrul Anexei B/Anexei C și a mențiunilor din Cererea de finanțare, iar documentele care atestă acest aspect vor fi verificate la finalul primului an de monitorizare.*	
	c)Produse tradiționale *Se vor puncta proiectele care propun investiții pentru obținerea de produse tradiționale.* *Proiectele vor fi punctate în condițiile respectării prevederilor Ordinului nr.724/1082/360/2013 privind atestarea produselor tradiționale, cu modificările și completările ulterioare și a angajamentului luat la depunerea cererii de finanțare că, ulterior implementării proiectului, se va obține un produs care va fi atestat ca produs tradițional.* *Cel puțin unul din tipurile de produse obținute trebuie să fie tradițional, iar acesta trebuie să se regăsească în categoria produselor vândute, după finalizarea proiectului, conform previziunilor economice din cadrul Anexei B/Anexei C și a mențiunilor din Cererea de finanțare, iar documentele care atestă acest aspect vor fi verificate la finalul primului an de monitorizare.*	
	d)Retete consacrate romanesti *Proiectele care prevăd investiții pentru obținerea de produse alimentare marcate cu mențiuni conform schemelor de calitate naționale notificate la Comisia Europeană (rețete consacrate românești) pot obține punctaj în cadrul criteriului de selecție, conform ORDINULUI nr. 151 din 9 iulie 2021/ORDINULUI nr.1460 din 4 august 2021/Ordinului nr. 213 din 12 august 2021/privind înregistrarea rețetelor consacrate, precum și atestarea produselor alimentare obținute conform rețetelor consacrate, cu modificările și completările ulterioare și a angajamentului luat la depunerea cererii de finanțare că, ulterior implementării proiectului, se va*	

	obține un produs care va fi atestat ca produs obținut conform unei rețete consacrate înregistrate. *Cel puțin unul din tipurile de produse obținute trebuie să fie obținut conform unei rețete consacrate înregistrate, iar acesta trebuie să se regăsească în categoria produselor vândute, după finalizarea proiectului, conform previziunilor economice din cadrul Anexei B/Anexei C și a mențiunilor din Cererea de finanțare, iar documentele care atestă acest aspect vor fi verificate la finalul primului an de monitorizare.*	
	3.2. Produse ecologice	**4**
	În cazul proiectelor care propun investiții destinate produselor ecologice, acestea se vor regăsi în categoria produselor vândute, după finalizarea proiectului, conform previziunilor economice din cadrul Anexei B/Anexei C și a mențiunilor din cererea de finanțare, iar documentele care atestă acest aspect vor fi verificate la finalul primului an de monitorizare. Solicitanții trebuie să identifice și să prezinte în cadrul cererii de finanțare furnizorii de materie primă ecologică și se angajează că, în urma implementării proiectului, vor obține produse ecologice certificate conform legislației în vigoare. *În cazul proiectelor care propun investiții destinate obținerii de produse ecologice procesate, acestea se vor puncta proporțional cu cantitatea de produs ecologic obținut în urma procesării pe linia tehnologică deținută/propusă prin proiect, în total producție.*	
	În situația în care unul din produsele menționate la criteriul 3.1 îndeplinește și condițiile pentru a fi produs ecologic, proiectul va fi punctat, cumulativ, la criteriul 3.1 și 3.2	
4	**Principiul asocierii in cadrul cooperativelor, societatilor cooperative, grupurilor si organizatiilor de producatori**	**5**
	4.1 Cooperative, societati cooperative, grupuri si organizatii de producatori care aplica pentru proiecte de investitii	**5**
	Proiecte de investiții propuse de cooperative, societati cooperative, grupuri si organizatii de producatori	
5	**Principiul stimularii proiectelor cu impact redus asupra mediului**	**max 25**
	5.1 Investitii pentru imbunatatirea eficientei energetice - pentru investitii de modernizare.	**12**
	Proiecte aferente investițiilor pentru extinderea capacității de producție, diversificarea activității, diversificarea producției, schimbare fundamentală care vizează îmbunătățirea eficienței energetice. Punctajul va fi acordat pentru acele investiții pentru îmbunătățirea eficienței energetice în proporție de minim 5% din valoarea eligibilă a proiectului.	

	5.2 Investitii legate de adoptarea solutiilor digitale in conditionare, procesare, marketing si management	**13**
	Pentru criteriul de selecție 5.2 punctajul va fi acordat pentru investițiile în soluții digitale în condiționare, depozitare, procesare, marketing și management în vederea optimizării fluxurilor tehnologice. Pentru investiții care prevăd soluțiile digitale distincte, proiectul va fi punctat în condițiile în care aceste soluții reprezintă ***min 5% din valoarea eligibila a proiectului)****. Punctajul va fi acordat și pentru investițiile la care soluțiile digitale fac parte integrantă din utilajul/echipamentul prevăzut și nu se poate identifica distinct valoarea soluțiilor digitale utilizate, în condițiile în care utilajul/echipamentul respectiv reprezintă min 5% din valoarea eligibilă a proiectului.*	
Punctajele acordate criteriilor de selectie 5.1, 5.2 sunt cumulative.		
TOTAL		**100**

2.6 Valoarea maximă a fondurilor nerambursabile (intensitatea sprijinului)

Rata sprijinului public nerambursabil va fi de maximum **65% din totalul cheltuielilor eligibile** și nu va depăși:
- maximum **10 milioane euro/proiect** pentru proiectele de investiții de **înființare în sectorul panificație***
- maximum **3 milioane euro/proiect pentru celelalte tipuri de investiții.**

***Sectorul de panificație-** cuprinde produsele obținute în cadrul grupei 107 - *Fabricarea produselor de brutărie și a produselor făinoase,* cu clasele CAEN aferente 1071 - *Fabricarea pâinii; fabricarea prăjiturilor și a produselor proaspete de patiserie,* 1072- *Fabricarea biscuiților și pișcoturilor; fabricarea prăjiturilor și a produselor conservate de patiserie,* 1073- *Fabricarea macaroanelor, tăiețeilor, cușcușului și altor produse făinoase similare.*

ATENȚIE!
Pentru investițiile care intră sub incidența ajutorului de stat regional se va aplica intensitatea conform Hărții ajutoarelor regionale pentru perioada 2022-2027 cu completările și modificările ulterioare, aplicabilă la data acordării ajutorului de stat, fără a se depăși intensitatea permisă de Regulamentul PS/PAC nr. 2115/2021, menționată în secțiunea Condiții de eligibilitate (EG8) .

ATENȚIE!
La cofinanțarea publică acordată în procentele menționate mai sus se adaugă contribuția privată a solicitantului.

Capitolul 3

ACCESAREA fondurilor nerambursabile acordate pentru INTERVENȚIA DR23 INVESTIȚII ÎN PROCESAREA ŞI MARKETINGUL PRODUSELOR AGRICOLE ÎN VEDEREA OBȚINERII DE PRODUSE ALIMENTARE ŞI PRODUSE TRANSFORMATE, ALTELE DECÂT CELE PREVĂZUTE ÎN ANEXA I A TRATATULUI DE FUNCȚIONARE A UNIUNII EUROPENE

Principiul de bază al finanțării nerambursabile este acela al **rambursării cheltuielilor eligibile** efectuate (suportate și plătite efectiv) în prealabil de către beneficiar.

ATENȚIE!
În conformitate art.62 din Regulamentul UE nr. 2021/2116 al Parlamentului European și al Consiliului din 2 decembrie 2021 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și a HOTĂRÂRII nr. 1570 din 28 decembrie 2022 privind stabilirea cadrului general de implementare a intervenţiilor specifice dezvoltării rurale cuprinse în Planul strategic PAC 2023-2027, Art. 8, (1) În cazul în care se constată crearea în mod artificial a condiţiilor pentru acordarea sau pentru creşterea intensităţii sau a nivelului sprijinului, nu se acordă niciun sprijin financiar pentru cererea respectivă, (2) Regulile detaliate avute în vedere la stabilirea condiţiilor artificiale şi modul de verificare a respectării de către solicitanţi a prevederilor art. 62 din Regulamentul (UE) 2021/2.116 al Parlamentului European şi al Consiliului din 2 decembrie 2021 privind finanţarea, gestionarea şi monitorizarea politicii agricole comune şi de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1.306/2013 **se cuprinde în cadrul Ghidului solicitantului, procedurilor de lucru ale instituţiilor cu responsabilităţi în implementarea intervenţiilor.** În acest sens, vă recomandăm să studiaţi Anexa 10 la Ghidul solicitantului *„Instrucţiuni privind evitarea creării de condiţii artificiale în accesarea PS 2023-2027”* pentru evitarea oricăror situaţii conflictuale cu organismele de control.

Regulile general valabile sunt:
- nu sunt eligibili beneficiarii care au creat în mod artificial condiţiile necesare pentru a beneficia de finanțare în cadrul intervențiilor PS PAC 2023-2027;

- fiecare proiect prin care se solicită finanțare prin FEADR, este verificat în ceea ce privește eventuala creare de condiții artificiale în fiecare din etapele procedurale pe care le va parcurge acesta. Dacă pe parcursul oricărei dintre aceste etape procedurale, se identifică crearea de condiții artificiale, nu se acordă niciun sprijin financiar pentru cererea respectivă.

- în situația în care există legături comerciale între vânzătorul/arendatorul imobilului destinat realizării proiectului, și solicitant, se va acorda o atenție sporită elementelor care conduc la suspiciunea de creare a condițiilor artificiale;
- în situația în care se identifică asociați/acționari/administratori (ai solicitantului) care dețin acțiuni în alte companii cu acționariat străin, se va acorda o atenție sporită elementelor care conduc la suspiciunea de creare a condițiilor artificiale;
- în situația în care activitatea propusă prin proiect este dependentă de activitatea unui terț (persoana juridică) și/sau crează avantaje unui terț (persoană juridică) se va acorda o atenție sporită elementelor care conduc la suspiciunea de creare a condițiilor artificiale;
- în situația în care există utilități, spații de producție/procesare/depozitare, aferente proiectului analizat, folosite în comun cu alte entități juridice se va acorda o atenție sporită elementelor care conduc la suspiciunea de creare a condițiilor artificiale;

În situația în care reprezentanții legali/ asociații majoritari/ acționarii majoritari, administratorii solicitantului sunt asociați/ administratori/ acționari **ai altor societăți care au același tip de activitate** (două sau mai multe entități economice desfășoară activități autorizate, identificate prin aceeași clasă CAEN (nivel 4 cifre) și realizează produse/servicii/lucrari similare) se va acorda o atenție sporită elementelor care conduc la suspiciunea de creare a condițiilor artificiale.

3.1 COMPLETAREA, DEPUNEREA ȘI VERIFICAREA DOSARULUI CERERII DE FINANȚARE

Dosarul cererii de finanţare conţine cererea de finanţare însoţită de anexele tehnice și administrative conform listei documentelor prezentata la cap.4 din prezentul ghid, care vor fi depuse exclusiv on-line pe pagina de internet www.afir.ro.
Anexele cererii de finanţare fac parte integrantă din aceasta.
Formularul standard al cererii de finanțare este prezentat în Anexa 1 la prezentul ghid şi este disponibil, în format electronic, la adresa www.afir.ro.

3.1.1 COMPLETAREA DOSARULUI CERERII DE FINANȚARE

Completarea cererii de finanţare, inclusiv a anexelor acesteia, se va face conform modelului standard. Modificarea modelului standard (eliminarea, renumerotarea secţiunilor, anexarea documentelor suport în altă ordine decât cea specificată etc.) poate conduce la respingerea Dosarului Cererii de finanţare pe motiv de neconformitate administrativă.

Cererea de finanțare **trebuie** redactată pe calculator, în limba română. Nu sunt acceptate Cereri de **Finanțare** completate olograf.
Cererea de finanțare trebuie completată într-un mod clar şi coerent pentru a înlesni procesul de evaluare a acesteia.

Există în cererea de finanțare câmpuri obligatoriu de completat și validări. Completarea incorectă a cererii de finanțare duce la imposibilitatea validării, semnării, încărcării și depunerii acesteia.
În acest sens, se vor furniza numai informațiile necesare şi relevante, care vor preciza modul în care va fi atins scopul proiectului, avantajele ce vor rezulta din implementarea acestuia şi în ce măsură proiectul contribuie la realizarea obiectivelor programului.

ATENȚIE!

Solicitanții nu mai numerotează paginile dosarului Cererii de finantare, dar vor consemna în coloana dedicată paginării din Cererea de finanțare, numărul paginilor aferente fiecărui document anexat.

Solicitanții care vizează investiții amplasate în arealul ITI Delta Dunării, vor bifa, în scopul monitorizării acestor investiții, punctul A6.4 dedicat acestei informații din Cererea de Finanțare. Pentru încadrarea amplasamentului investiției în teritoriul ITI, solicitanții pot consulta Lista UAT din zona unde se implementează Instrumentul Teritorial Integrat (ITI) care se regăsește în Anexa 2 la prezentul Ghid.

În cererea de finanțare, la lista E, se pot completa alte documente justificative ale proiectului, dacă sunt necesare. Pentru fiecare document va trebui să existe câte un pdf care să fie încărcat ulterior.

ATENȚIE!

Având în vedere prevederile Regulamentului (UE) nr. 679/2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, toate cererile de finanțare depuse la AFIR conțin *Declarația privind prelucrarea datelor cu caracter personal*.

Solicitanții trebuie să dețină semnătură electronică calificată care în sensul Regulamentului (UE) nr. 910/2014 se bazează pe un certificat calificat emis de un furnizor de servicii care se află în lista oficială a Uniunii Europene și care se regaseşte la https://eidas.ec.europa.eu/efda/tl-browser/#/screen/home

În cadrul cererii de finanțare semnătura electronică trebuie creată EXCLUSIV cu ajutorul unei aplicații care permite semnarea fișierelor de tip pdf inteligent care conțin câmp dedicat pentru semnătură, precum Adobe Reader, având dispozitivul criptografic (token-ul) contectat la calculatorul/ laptopul semnatarului sau utilizând un token virtual dacă furnizorul dumneavoastră v-a livrat unul.

ATENTIE!
Conform cunoștințelor AFIR aplicațiile/serviciile de semnare la distanță care presupun încarcarea unui document în cadrul unei pagini web, iar apoi descarcărea acestuia în forma semnată, disponibile pe piață, NU permit semnarea documentelor de tip pdf inteligent care conțin câmp de semnătură, precum cererile de finanțare puse la dispoziție de AFIR.
Cererea de finanțare și documentele anexe întocmite în nume propriu aferente cererii de finanțare se vor semnat electronic cu o semnătură bazată pe certificat digital calificat. Documentele trebuie să fie semnate de solicitant pe PC/laptop cu Adobe Reader, iar semnătura trebuie să fie creată cu ajutorul unui dispozitiv criptografic (token) conectat la calculatorul/laptopul semnatarului.
În cazul documentelor word emise de solicitant, acestea se pot exporta direct în PDF și semna electronic fără listare, în cazul documentelor emise de alte instituții/entități acestea se vor scana.

Beneficiarul poate opta pentru obținerea unui avans de până la 50% din contribuția financiară a Uniunii Europene și contribuția publică națională, conform art. 23 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.85/2023 și art. 10, din Hotărârea nr. 1570/2022, prin bifarea căsuței corespunzătoare în Cererea de finanțare.

ATENȚIE!

Pentru a facilita accesarea fondurilor europene nerambursabile prin FEADR, beneficiarul poate obține fonduri în avans, conform prevederilor REGULAMENTULUI (UE) 2021/2116 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 2 decembrie 2021 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013 și respectiv, ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr.85/2023 privind gestionarea financiară a fondurilor europene nerambursabile alocate României din FEGA și FEADR, aferente politicii agricole comune, precum și a fondurilor alocate de la bugetul de stat pentru perioada de programare 2023-2027 și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul garantării și ale ale H.G. nr.1570/2022 privind stabilirea cadrului general de implementare a intervențiilor specifice dezvoltării rurale cuprinse în Planul Strategic PAC 2023-2027, cu modificarile si completarile ulterioare.

Beneficiarul care nu a solicitat avans la data depunerii cererii de finanțare, are posibilitatea de a solicita obținerea avansului ulterior semnării contractului de finanțare FEADR pe parcursul implementării, o singură dată și atunci când are avizul favorabil din partea Autorității Contractante pentru o achiziție majoritară.
Conform art. 10, alin. (2) din Hotărârea nr. 1570/2022, plata avansului este condiționată de constituirea unei garanții în procent de 100% din valoarea avansului, prezentată sub formă de scrisoare de garanție bancară.

Utilizarea avansului se justifică de către beneficiar pe bază de documente până la expirarea duratei de implementare prevăzute în contractul de finanțare.

3.1.2 Depunerea dosarului cererii de finanţare.

Pentru a depune cereri de finanțare online, solicitanții care nu au cont pe site-ul www.afir.ro vor trebui să își creeze cont de utilizator în cadrul acestui portal. Utilizatorii care au deja cont creat, îl pot utiliza pentru încărcarea cererilor de finanțare în format electronic.
Pașii care trebuie parcurși pentru încărcarea cererilor de finanțare în portalul AFIR sunt următorii:

I. Accesarea site-ului AFIR
Accesul la portal se realizează prin intermediul unui web-browser (ex: Microsoft Edge, Chrome, Mozilla Firefox) și accesarea adresei www.afir.ro. Odată accesată adresa, va fi afișată pagina principală.

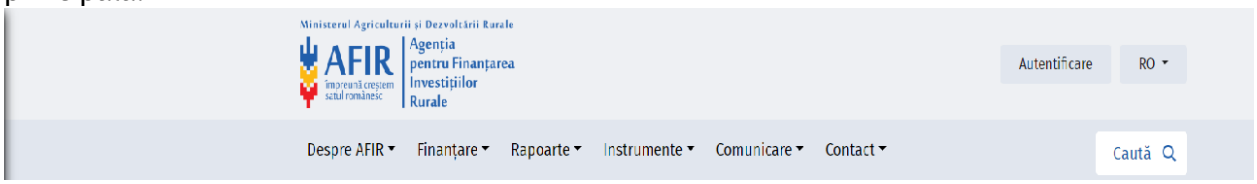

II. Creare cont si/sau autentificare
Pentru logare se utilizează perechea nume utilizator-parolă obținute la crearea contului pe site, urmat de acționarea butonului Autentificare.

În cazul în care nu dețineți un cont, accesați opțiunea Creare cont. Anterior creării unui cont pe site-ul AFIR trebuie să dețineți o adresă de e-mail validă.

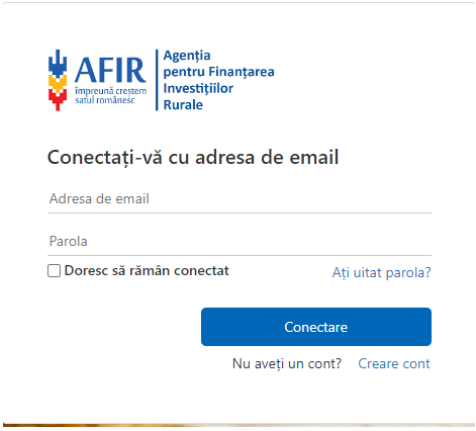

După înregistrare, utilizatorul va primi un e-mail de confirmare și va trebui să urmeze instrucțiunile din respectivul mesaj pentru activarea contului creat.

III. Pregătire documente pentru încărcare
După autentificare, utilizatorul va avea posibilitatea accesarii aplicatiei privind depunerea de proiecte si gestionarii celor existente în cont.

Prin selectarea sesiunii de depunere aferente domeniului de intervenție ce se dorește a fi accesat, utilizatorul va avea posibilitatea descărcării cererii de finanțare în format pdf inteligent în vederea completării.

ATENȚIE!

Pentru a preveni respingerea cererii de Finanțare ca urmare a descoperirii unor erori de formă în completarea Cererii de finanțare, solicitantul are responsabilitatea încărcării unei cereri de finanțare în care informația să fie completă și conformă cu realitatea.

IV. Încărcarea Cererii de Finanțare, a anexelor tehnice și administrative.

Sunt disponibile următoarele secțiuni:

1. **Încărcarea formularului Cerere de Finanțare**

La încărcarea Cererii de Finanțare vor avea loc
o serie de validări în scopul de a ajuta solicitantul în corectarea diverselor probleme precum:

- formularul Cererii de Finanțare trebuie să fie redactat și semnat electronic.
- se va utiliza ultima versiune de Cerere de Finanțare, publicată pentru sesiunea respectivă.
- denumirea fișierelor nu trebuie să conțină caracterele speciale "~ " # % & * : < > ? / \ { | }"-

În funcție de informațiile completate în cererea de finanțare privind amplasarea proiectului – Regiune - Județ, se va stabili Centrul regional la care se va lansa fluxul de Depunere Cerere de Finanțare .

2. **Încărcare documente anexate Cererii de Finanțare**

Se vor depune documentele conform Capitolului 4 - INFORMAȚII UTILE PENTRU ACCESAREA FONDURILOR NERAMBURSABILE - 4.1 Documentele necesare întocmirii Cererii de Finanțare.
Utilizatorul va încărca fiecare document în parte, încărcarea fiind de tip asincron.
Formatul fișierelor scanate trebuie să fie *.pdf*, cu o rezoluție de minim 200 dpi.
Recomandăm denumirea acestora conform listei documentelor din cererea de finanțare (numărul și primele două-trei cuvinte).
După realizarea pașilor de mai sus, utilizatorul va acționa butonul de Upload, iar la finalizarea încărcării, acesta va primi un mesaj de confirmare, dacă toate fișierele au fost încărcate cu succes.

ATENȚIE!
La încărcarea online a proiectului, solicitanții vor trebui să încarce toate documentele care au bifat pe coloana „Obligatoriu pentru toate proiectele". În caz contrar, proiectul nu se va putea depune online.
După încărcarea cu succes a tuturor fișierelor se va acționa butonul Depunere Proiect, în vederea transmiterii acestuia către AFIR.
Alocarea numărului de ordine al cererii de finanțare se va realiza prin generarea unei secvențe unice pe sesiune.
Ulterior depunerii, pentru solicitanți, vor fi disponibile numai acțiunile privind vizualizarea detaliilor proiectului precum si functionalitati de afisare a istoricului acestuia.
Pentru detalii privind depunerea online se pot consulta instrucțiuniile/tutorialele disponibile in format pdf/video.

3. **Încărcare Alte documente**

În această secțiune, utilizatorul are posibilitatea de a încărca și alte documente justificative ale proiectului. După realizarea pașilor de mai sus, utilizatorul va acționa butonul de Upload, iar la finalizarea încărcării, acesta va primi un mesaj de confirmare, dacă toate fișierele au fost încărcate cu succes.
După încărcarea cu succes a tuturor fișierelor, acestea vor fi transferate la AFIR. Acestea se vor regăsi în sistemul de gestiune a documentelor, în folder-ul proiectului, concomitent cu pornirea fluxului de depunere-evaluare, în sarcinile Şef SAFPD, pentru desemnarea expertului care va verifica cererea de finanțare.
Alocarea bonurilor de ordine se va realiza prin generarea unei secvențe unice pe sesiune.

ATENȚIE!
Pentru a preveni respingerea cererii de finanțare ca urmare a descoperirii unor erori de formă în completarea acesteia, solicitantul are responsabilitatea încărcării unei cereri de finanțare în care informația să fie completă și conformă cu realitatea.

După depunerea proiectelor, pentru solicitanți, sunt disponibile numai acțiunile „Vizualizare” și „Statusuri”.

Pentru cererile de finanțare a căror încărcare on-line prin intermediului portalului AFIR se realizează după ora 14.00, termenul privind verificarea condiţiilor de admitere se derulează din ziua următoare. În ultima zi de depunere a licitaţiei lunare, încărcarea on-line se realizează până la ora 16.00.

Cererea de finantare și toată documentația aferentă nu trebuie să fie semnate și ștampilate pe fiecare pagină.

ATENȚIE!
Solicitantul își asumă veridicitatea documentelor, iar dacă la prezentarea acestora în original se constată neconcordanțe care afectează condițiile de eligibilitate sau selecție, proiectul nu va fi contractat.
Piesele desenate care depășesc formatul A3, se pot atașa salvate direct în format .pdf, la care se va adauga declaraţia proiectantului privind conformitatea cu planșele originale din cererea de finanţare.

ATENȚIE!
Este strict interzisă utilizarea tuturor roboţilor sau scripturilor care colectează în mod automat resursele, folosirea programelor care imită caracteristicile unui utilizator uman sau care oferă un avantaj nedrept, și/sau folosirea de click-bots sau script-uri care execută click-uri în mod automat sau reproduc în alt mod comportamentul uman.
Este strict interzisă utilizarea simultană de locații multiple / ip-uri multiple pentru același User.

Retragerea cererii de finanțare
Cererea de finanțare poate fi retrasă în orice moment, însă nu se mai poate redepune în cadrul aceleiași sesiuni.

ATENȚIE!
Nu se poate reveni asupra unei solicitări de retragere a unei cereri de finanțare!

3.1.3 VERIFICAREA DOSARULUI CERERII DE FINANŢARE

Verificarea cererilor de finanţare se face la:

- OJFIR pentru proiecte fără C+M;
- CRFIR pentru proiecte cu C+M;

Încadrarea cererii de finanţare în funcţie de prescoring
Cererea de finanțare poate fi încărcată în sistemul AFIR și este admisă pentru verificarea eligibilității și a criteriilor de selecţie, în cazul în care autoevaluarea scorului (punctajului) solicitantului este mai mare sau egală cu pragul de calitate al lunii în care a depus Cererea de finanțare;
Cererile de finanțare al căror punctaj (scor) rezultat în urma evaluării AFIR este mai mic decât nivelul pragului de calitate aferent lunii în care au fost depuse, devin neconforme.

1. Verificarea eligibilităţii cererii de finanţare
Verificarea eligibilității tehnice și financiare constă în:

- ☑ verificarea eligibilitatii solicitantului;
- ☑ verificarea criteriilor de eligibilitate;
- ☑ verificarea bugetului indicativ al proiectului;
- ☑ verificarea tuturor documentelor anexate.

ATENȚIE!
Agenţia pentru Finanţarea Investiţiilor Rurale îşi rezervă dreptul de a solicita documente sau informaţii suplimentare dacă, pe parcursul verificărilor și implementării proiectului, se constată de către AFIR că este necesar. Informaţiile suplimentare se vor solicita de către experţii evaluatori în sistem on-line, iar răspunsul va fi transmis on-line.

Cazurile în care expertul evaluator poate solicita informaţii suplimentare sunt următoarele:

1. în cazul în care documentele prezentate sau mențiunile din cererea de finanțare conțin informaţii insuficiente pentru clarificarea unui criteriu de eligibilitate sau există informaţii contradictorii între mențiunile acestora.
2. în cazul în care în bugetul indicativ (inclusiv devizele financiare şi devizele pe obiect) există diferenţe de calcul sau încadrarea categoriilor de cheltuieli eligibile/neeligibile nu este facută corect.

Pentru criteriile de eligibilitate și selecție se pot solicita clarificări, documente suplimentare **fără înlocuirea documentelor obligatorii la depunerea cererii de finanțare**. Se acceptă orice informații și alte documente care certifică o stare de fapt existentă la momentul depunerii Cererii de finanțare, care vin în susținerea și clarificarea informațiilor solicitate din documentele obligatorii existente la dosarul cererii de finanțare.

Nu este permisă încadrarea în subcap. 4.1 Construcţii şi instalaţii, atât a unor cheltuieli eligibile cât şi a unor cheltuieli neeligibile, fără a se detalia în devizele pe obiect lucrările corespunzătoare spaţiilor/ instalaţiilor ce se vor executa.
Pentru restul subcapitolelor de la cap. 4, se va preciza care sunt echipamentele, utilajele / montajul care fac parte din categoria cheltuielilor eligibile/neeligibile.

În cazul în care restul documentelor din cererea de finanţare nu sunt în conformitate cu forma cerută la cap. 4.1 din ghid „*Documentele necesare întocmirii cererii de finanțare*”, Cererea de finanţare va fi declarată neeligibilă.

2. Verificarea criteriilor de selecție
În urma acestor verificări pot exista trei situații:

- ☑ proiectul este neeligibil;
- ☑ proiectul este eligibil şi va avea un punctaj ≥ pragul de calitate lunar.
- ☑ proiectul eligibil este neconform dacă are un punctaj < pragul de calitate lunar

3. Selecţia proiectelor

Alocarea publică disponibilă a intervenției aferentă sesiunii de depunere, criteriile de selecție, punctajele de selecție, pragul de calitate prestabilit, pragurile de calitate lunare şi modalitatea de repartizare a fondurilor neutilizate din cadrul unei componente către componenta/componentele supralicitate sunt realizate la inițiativa AM PS cu consultarea prelabilă a Comitetului de Monitorizare pentru PS PAC 2023 - 2027. Pentru fiecare sesiune de depunere se

face un **ANUNŢ DE LANSARE A LICITAŢIEI** în care se vor prezenta: alocarea sesiunii, intervalul de depunere a cererilor de finanțare, pragul de calitate prestabilit şi pragurile de calitate lunare**.**

Solicitanții, la depunerea proiectului, completează obligatoriu în cererea de finanțare câmpul aferent punctajului estimat (autoevaluare/prescoring).

Depunerea și evaluarea proiectelor se realizează lunar doar pentru proiectele ce au punctajul estimat (autoevaluare/prescoring) mai mare sau egal decât pragul de calitate aferent lunii respective.

Depunerea proiectelor în cadrul sesiunii se opreşte înainte de termenul limită prevăzut în nota de lansare, atunci când valoarea publică totală a proiectelor depuse de la începutul sesiunii având un punctaj estimat (autoevaluare/prescoring) mai mare sau egal cu pragul de calitate aferent etapei lunare respective, excluzând valoarea publică totală a proiectelor retrase, ajunge la 150% din nivelul alocării sesiunii, cu excepția primelor 5 zile calendaristice din fiecare etapă de depunere, când depunerea proiectelor se realizează indiferent de nivelul plafonului.

ATENȚIE!

Proiectele al căror punctaj estimat de solicitanți va scădea în urma evaluării AFIR sub pragul de calitate corespunzător lunii respective, vor fi declarate neconforme.

Selectia proiectelor eligibile se face în ordinea descrescătoare a punctajului de selecţie în cadrul alocării disponibile pentru selecţia lunară ce reprezintă diferența dintre alocarea sesiunii şi valoarea publică totală a proiectelor selectate prin rapoartele de selecție/contestații intermediare/lunare anterioare, valoarea publică totală a contestațiilor depuse aferente rapoartelor de selecţie lunare publicate, după caz. Se va ține cont de necesitatea păstrării unei rezerve pentru finanțarea contestațiilor, în limita a 20% din alocarea sesiunii, după caz.

În cazul proiectelor cu acelaşi punctaj, departajarea acestora se face în funcție de **criteriile de departajare, respectiv:**

-valoarea eligibilă a proiectului, exprimată în euro, în ordine crescătoare;

-dimensiunea întreprinderii, în sensul prioritizării solicitanților care se încadrează în categoria microîntreprinderi;

După publicarea raportului de selecţie intermediar/lunar pe pagina de internet AFIR, solicitanții au la dispoziţie 7 zile lucrătoare începând cu ziua lucrătoare imediat următoare postării pe pagina de internet AFIR a raportului de selecție pentru a depune contestaţii cu privire la rezultatul evaluării.

Urmare soluționării contestațiilor, Comisia de soluționare a contestațiilor va proceda astfel:

a) pentru contestațiile depuse aferent unui Raport de selecție intermediar, vor fi selectate proiectele cu punctajul total mai mare sau egal cu punctajul ultimului proiect selectat pentru finanțare aferent Raportului de selecție intermediar respectiv, cu aplicarea criteriilor de departajare aferente interventiei. Proiectele eligibile neselectate vor rămâne în așteptare și vor intra în competiție cu proiectele din Raportul de selecție lunar al etapei respective, după caz.

b) pentru contestațiile depuse aferente unui raport de selecție lunar vor fi selectate proiectele cu punctajul total mai mare sau egal cu punctajul ultimului proiect selectat pentru finanțare aferent etapei respective, cu aplicarea criteriilor de departajare aferente intervenției ori mai mare sau

egal cu pragul de calitate lunar aferent etapei respective în situația în care valoarea publică totală a proiectelor selectate din raportul de selecție lunar aferent este mai mică decât alocarea disponibilă pentru selecția etapei stabilită conform art.8 alin.(2), din *Regulament de organizare și funcționare al procesului de selecție și al procesului de verificare și soluționare a contestațiilor pentru proiectele aferente intervențiilor de dezvoltare rurală din Planul Strategic PAC 2023-2027 (PS 2023-2027)*, după caz.

Urmare publicării raportului de contestații lunar, există posibilitatea întocmirii unui *Raport de selecție aferent etapei pentru care au fost finalizate contestațiile*, după caz, conform *Regulamentului de organizare și funcționare al procesului de selecție și al procesului de verificare și soluționare a contestațiilor pentru proiectele aferente intervențiilor de dezvoltare rurală din Planul Strategic PAC 2023-2027 (PS 2023-2027)*.

IMPORTANT !

Procesul de **SELECȚIE** și procesul de **SOLUȚIONARE A CONTESTAȚIILOR** se desfășoară potrivit **„**Regulamentului de organizare și funcționare al procesului de selecție și al procesului de verificare și soluționare a contestațiilor pentru proiectele aferente intervențiilor de dezvoltare rurală din Planul Strategic PAC 2023-2027 (PS 2023-2027)**”, în vigoare la momentul lansării sesiunii, publicat pe site-urile www.madr.ro și www.afir.ro.**

Solicitanții pot să-și retragă în orice moment cererile de finanțare. Nu se poate reveni asupra unei solicitări de retragere a unei cereri de finanțare!

3.2 CONTRACTAREA FONDURILOR

După aprobarea raportului de selecție /raportului de contestații în care sunt incluse proiectele aprobate pentru finanțare, AFIR notifică beneficiarul privind decizia de selecție prin documentul „*Notificarea beneficiarului privind selectarea cererii de finanțare și semnarea Contractului de finanțare*”.

ATENȚIE!

Solicitanții selectați pentru finanțare au obligația de a depune toate documentele necesare în vederea încheierii contractului de finanțare, în termenul precizat în notificarea AFIR, conform procedurilor AFIR aprobate prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale, termen care curge de la data comunicării notificării.

Astfel, in vederea încheierii contractului de finanțare, în termen de maximum 3 luni pentru proiectele care vizează achiziții simple, respectiv maxim 6 luni pentru proiectele care vizează achiziții complexe, de la transmiterea *Notificării privind selectarea cererii de finanțare*, solicitantul va depune la sediul OJFIR (cazul proiector fără C+M) /CRFIR (cazul proiectelor cu C+M) următoarele documente, cu caracter obligatoriu:

1. Dosarul original după care s-a scanat, pentru conformitatea documentelor încărcate on-line. Solicitanții, vor prezenta în dosarul pe suport de hârtie doar documentele care au fost scanate și cele originale emise de alte entități pentru conformitate. Nu se vor depune cererea de finanțare

și nici documentele originale emise de solicitant, care au fost convertite în PDF și semnate electronic la depunerea proiectului.

În cazul în care se vor constata neconcordanțe în urma verificării documentelor solicitate în vederea încheierii contractului de finanțare și/sau între documentele încărcate on-line și documentele depuse pe suport de hârtie care pot afecta criteriile de selecție sau condițiile de eligibilitate se va lua decizia de neîncheiere a contractului de finanțare și încadrarea proiectului cu statut de contract neîncheiat.

2. Doc. 15.1 Documente care dovedesc capacitatea şi sursa de cofinanţare privată a investiţiei prin extras de cont (în original) și/sau contract de credit (în copie) acordat în vederea implementării proiectului.
Atât extrasul de cont cât și contractul de credit vor menționa valoarea totală a cofinanțării private.
În cazul în care dovada co-finanţării se prezintă prin extras de cont, acesta va fi vizat şi datat de instituția financiară cu cel mult 5 zile lucrătoare înainte de data depunerii la OJFIR/CRFIR și va fi însoțit de Angajamentul solicitantului (model Anexa 11 afișat pe site www.afir.ro) că minimum 50% din disponibilul din cofinanțarea privată va fi destinat plăților aferente implementării proiectului. AFIR va verifica cheltuielile în extrasul de cont depus la dosarul aferent primei tranșe de plată și va viza justificarea modului de utilizare a sumei din extrasul de cont reprezentând dovada cofinanțării private, respectiv că suma din soldul contului beneficiarului, conform extrasului emis cu cel mult 15 zile înainte de data depunerii primei cereri de plată și suma cheltuielilor aferente proiectului realizate până la acel moment, acoperă 50% din valoarea cofinanțării private.
În cazul depunerii a două sau mai multor cereri de finanțare pe intervenții diferite, solicitantul/beneficiarul, după caz, trebuie să dovedească, în etapa de contractare, existența cofinanțării private, pentru toate proiectele care care au fost selectate și notificate pentru care solicitantul are in vedere încheierea contractelor de finantare in limita impusa de prevederile HG 1570/2022, cu modificarile si completarile ulterioare.

3. Doc. 15.2 Adresă emisă de bancă/trezorerie cu datele de identificare ale acesteia și ale contului aferent proiectului FEADR (denumirea băncii/trezoreriei şi, codul IBAN al contului de operațiuni cu AFIR).
4. Doc. 16.1 Certificate care să ateste lipsa datoriilor restante locale, valabile la data încheierii contractului, emise de către primăriile pe raza cărora solicitanții îşi au sediul social și punctele de lucru (numai în cazul în care solicitantul este proprietar asupra imobilelor) .

5. Doc 16.2 Graficul de eşalonare a datoriilor către bugetul consolidat (în cazul în care beneficiarul figurează cu datorii restante fiscale)

***6.*Graficul de eșalonare anuală a plăților asumat de beneficiar**.

ATENȚIE!
Beneficiarul este obligat să respecte Graficul de eșalonare anuală a plăților asumat prin contractul de finantare, pe toată durata de implementare a proiectului, în caz contrar fiind sancționat conform prevederilor contractului de finanțare.

7. Doc. 17 Proiectul tehnic, dacă este cazul.

8. Doc. 18 Copiaactului de identitate al reprezentantului legal al beneficiarului.

9. Doc 13.1 Declarație pe proprie răspundere rectificativă privind cumulul ajutoarelor de stat, daca este cazul.

.

În vederea semnării contractului de finanțare, în baza acordului reprezentantului legal, exprimat în cererea de finanțare, pentru consultarea bazei de date a IGPR și ANAF, AFIR obține certificatul care atestă lipsa datoriilor restante fiscale și sociale pentru beneficiar și extrasul de pe cazierul judiciar al reprezentantului legal.
În situația în care AFIR nu poate consulta baza de date a celor două instituții, se va solicita beneficiarilor, la încheierea contractului de finanțare, prin informații suplimentare prezentarea certificatului de atestare fiscală și a cazierului judiciar.

Durata maximă de depunere a documentelor obligatorii de către beneficiar în vederea contractării este de 3 luni/6 luni de la transmiterea notificării de selecție a proiectului și pentru depunerea primei tranșe de plată însoțită de documente justificative, termenul este de 6 luni (achiziții simple)/12 luni (construcții-montaj) de la semnarea contractului de finanțare.

În caz de neprezentare a documentelor de către Beneficiar, în termenul precizat în *Notificarea beneficiarului privind selectarea cererii de finanțare și semnarea contractului de finanțare*, în cazul în care acesta se regăsește înregistrat în evidențele AFIR cu debite pe care nu le achită până la termenul precizat pentru contractare sau în cazul în care este și beneficiar al Programului național de dezvoltare și susținere a industriei alimentare INVESTALIM aferent perioadei 2023—2026 pentru aceeași activitate aferenta unui cod CAEN pentru care a aplicat prin Intervenția DR23 Agenția își rezervă dreptul de a nu încheia contractul de finanțare.

Verificarea pe teren a cererilor de finanțare
Verificarea pe teren se realizează pentru cererile de finanțare selectate și are loc înaintea încheierii contractului, după ce solicitantul depune documentele solicitate prin *Notificarea beneficiarului privind selectarea cererii de finanțare și semnarea contractului de finanțare*
Verificarea pe teren se va realiza pentru proiectele selectate la finanțare, care vizează **modernizari** (inclusiv dotari), extinderi, renovari; **Numai în cazuri excepționale** atunci când condițiile meteorologice nu permit efectuarea vizitei pe teren, șeful SAFPD poate decide asupra efectuării sau nu a vizitei pe teren, cu aprobarea Directorului OJFIR/CRFIR.
Scopul verificării pe teren este de a controla datele și informațiile cuprinse în anexele tehnice și administrative cu elementele existente pe amplasamentul propus. Expertul compară verificarea anumitor criterii de eligibilitate pe baza documentelor (etapa verificării administrative) cu realitatea, pentru a se asigura de corectitudinea informațiilor.

În cazul în care se constată neconcordanțe care afectează condițiile de eligibilitate, în urma verificării pe teren, se va emite decizia de neîncheiere a contractului de finanțare.

Dacă sunt îndeplinite integral condițiile, în urma primirii și verificării documentelor obligatorii, precum și în urma verificării pe teren (dacă este cazul), Autoritatea Contractantă va proceda la

încheierea contractului de finanțare. În acest sens, beneficiarul proiectului selectat pentru finanțare va primi pe adresa de e-mail contractul de finanțare, semnat electronic de Autoritatea Contractantă, urmând ca acesta, în termen de maximum 5 zile lucrătoare de la comunicarea pe e-mail a contractului de finanțare însoțit de anexe și documentele atașate, să transmită Autorității Contractante, prin intermediul platformei informatice, contractul de finanțare însoțit de anexe și documentele atașate, semnate electronic de către reprezentantul legal.

Pentru stabilirea valorii în lei la încheierea contractului de finanțare se va utiliza cursul euro-leu stabilit de Banca Centrală Europeană, publicat pe pagina web: http://www.ecb.int/index.html , valabil la data de 01 ianuarie a anului în care se încheie contractul de finanțare.

IMPORTANT!
Bugetul indicativ din cererea de finanțare aprobat în urma evaluării proiectului devine Anexă la Contractul de finanțare.

ATENȚIE!
Durata de execuție a contractului de finanțare este de maxim **3 ani (36 de luni)** pentru proiectele care prevăd investiții cu construcții-montaj.
Durata de execuție a contractului este de maxim **2 ani (24 luni)**, pentru proiectele de investiții care includ achiziții simple fără leasing financiar de utilaje, instalații, echipamente și dotări noi stabilite prin fișa intervenției.
Duratele de execuție prevăzute mai sus **pot fi prelungite conform prevederilor HG nr 1570/2022,** cu acordul prealabil al AFIR și **cu aplicarea penalităților** prevăzute în contractul de finanțare, la valoarea eligibilă nerambursabilă rămasă de plătit.
Durata de execuție de 24/36 luni prevăzută în contract, poate fi prelungită dacă, la momentul solicitării, beneficiarii au încasat plăți de minimum 45%, fără a fi luat în calcul avansul primit, după verificarea dovezii cofinanțării private pentru finalizarea investiției și cu aplicarea penalităților prevăzute în contract, cu excepția investițiilor care prevăd adaptarea la standardele europene prevăzute în legislația europeană specifică.
În cazul investițiilor care prevăd adaptarea la standardele europene prevăzute în legislația europeană specifică, prelungirea nu poate depăși termenul de grație legal impus pentru adaptarea la standarde.
Autoritatea Contractantă (AFIR) poate aproba suspendarea duratei de execuție a contractului de finanțare la solicitarea beneficiarului, în situația în care pe parcursul implementării proiectului se impune obținerea, din motive neimputabile beneficiarului, de avize/acorduri/autorizații, după caz, fundamentată de beneficiar cu documente justificative, pentru perioada de timp necesară obținerii acestora sau pentru circumstanțe excepționale dovedite.

DURATA DE VALABILITATE ȘI DURATA DE MONITORIZARE A CONTRACTULUI DE FINANȚARE
Durata de valabilitate a contractului de finanțare cuprinde durata de execuție a contractului, la care se adaugă **5 ani de monitorizare de la data ultimei plăți** efectuată de Autoritatea Contractantă.

Activele corporale și necorporale rezultate din implementarea proiectelor finanțate potrivit intervențiilor din PS PAC 2023-2027, **trebuie să fie incluse în categoria activelor proprii ale beneficiarului și să fie utilizate pentru activitatea care a beneficiat de finanțare nerambursabilă pentru minimum 5 ani de la data efectuării ultimei plăți**.

ATENȚIE!
Beneficiarul este obligat să nu înstrăineze sau/ şi să modifice substantial investiţia realizată prin proiect pe perioada de valabilitate a contractului de finanţare.

IMPORTANT!
Pentru asigurarea finanţării cheltuielilor necesare derulării proiectului, beneficiarul finanţării din FEADR poate constitui garanţii în favoarea unei instituţii financiare, sub forma ipotecării investiţiei care face obiectul contractului de finanţare, cu înștiințarea și acordul prealabil al AFIR şi cu respectarea prevederilor contractului de finanțare în cauză. Beneficiarul este obligat să transmită AFIR o copie a contractului de credit şi ipotecă, în termen de maximum 10 zile lucrătoare de la semnarea acestuia.

Contribuţia publică se recuperează dacă în termen de cinci ani, de la efectuarea plăţii finale către beneficiar, activele corporale și necorporale rezultate din implementarea proiectelor cofinanțate din FEADR fac obiectul uneia din următoarele situaţii:

a) o modificare a proprietăţii asupra unui element de infrastructură care dă un avantaj nejustificat unei întreprinderi sau unui organism public;
b) o modificare substanţială care afectează natura, obiectivele sau condiţiile de realizare şi care ar determina subminarea obiectivelor iniţiale ale acestuia;
c) realizarea unei cheltuieli/activităţi neeligibile în cadrul investiţiei finanțată din fonduri nerambursabile.

PRECIZĂRI REFERITOARE LA ACORDAREA AVANSULUI, GARANTII

Beneficiarul poate opta pentru **avans** de până la maxim 50% din valoarea eligibilă nerambursabilă, la data depunerii cererii de finanțare sau după semnarea contractului de finanțare, pe parcursul implementării proiectului, în condiţiile prevăzute în Instrucţiunile de plată anexă la Contractul de finanțare.
Avansul se acordă la solicitarea beneficiarului după semnarea contractului de finanțare, conform prevederilor art. 44 din Regulamentului (UE) nr.2116/2021 al Parlamentului si al Consiliului european din 2 decembrie 2021 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1306/2013 și a legislației naționale în vigoare.
Beneficiarul poate solicita avansul după semnarea contractului de finanţare şi numai după avizarea achiziţiei majoritare de către AFIR. În cazul beneficiarilor privați care derulează achiziții directe utilizând Baza de date cu prețuri de referință AFIR, avansul se acordă pe baza contractului de vânzare-cumpărare a bunului/echipamentului respectiv, prezentat de beneficiarul privat la momentul solicitării avansului.

Pentru a beneficia de avans, beneficiarul este obligat să depună o garanţie financiară, în procent de 100% din valoarea avansului, prezentată sub formă de scrisoare de garanţie bancară, eliberată de către o instituţie financiară bancară care se depune odată cu dosarul cererii de plată a avansului.
Beneficiarul trebuie să justifice valoarea avansului încasat, pe bază de documente justificative conform cerinţelor Autorităţii Contractante prezentate în Instrucţiunile de plată, până la expirarea duratei de implementare a proiectului prevăzută în contractul de finanțare.

Garanția aferentă avansului trebuie constituită la dispoziția AFIR pentru o perioadă cuprinsă între data cererii de acordare a avansului și data expirării duratei de execuție a contractului de finanțare.
În cazul în care AFIR constată că suma cheltuielilor reale efectuate, justificată pe bază de documente, care corespund contribuţiei financiare a Uniunii Europene şi contribuţiei publice naţionale pentru investiţii, depăşeşte suma avansului, garanţia poate fi eliberată.

La cerere, Autoritatea Contractantă va notifica instituţia emitentă a garanţiei cu privire la finalizarea proiectului, justificarea utilizării integrale a avansului acordat beneficiarului şi faptul că garanţia poate fi eliberată.

Sumele reprezentând avansuri acordate şi nejustificate la termenele stabilite prin contractul de finanţare, precum și cele rezultate în cazul în care se procedează la încetarea contractului de finanțare, înainte de finalizarea implementării proiectului, la solicitarea beneficiarului sau din inițiativa Autorității Contractante, înainte de expirarea termenului de valabilitate a garanţiei pentru care nu s-a obţinut prelungirea acesteia, se recuperează de Autoritatea Contractantă prin executarea garanţiei, cu perceperea de dobânzi şi penalităţi calculate şi datorate pentru perioada cuprinsă între data acordării avansului şi data recuperării integrale a acestuia. În cazul în care beneficiarul nu prezintă Autorității Contractante dovada prelungirii termenului de valabilitate a garanției cu cel putin 5 zile lucrătoare înainte de expirarea valabilității acesteia, Autoritatea Contractantă va proceda de îndată la executarea garanției.
Recuperarea sumei reprezentând avansul acordat şi nejustificat se face prin plată voluntară (în termen de maxim 5 zile lucratoare), cât şi prin executarea garanţiilor de către Autoritatea Contractantă (după caz), cu perceperea de dobânzi şi penalităţi.

Beneficiarul care a încasat avans de la Autoritatea Contractantă și solicită prelungirea perioadei maxime de execuţie a contractului de finanţare, este obligat să depună la Autoritatea Contractantă și documentul prin care dovedește prelungirea valabilității scrisorii de garanție bancară care să acopere noul termen de execuţie solicitat.

ATENȚIE!
AFIR efectuează plăţi beneficiarilor, inclusiv plata avansului, după cum urmează:
a) în cazul persoanelor juridice instituţii publice, în conturile deschise la Trezoreria Statului;
b) în cazul persoanelor juridice, altele decât cele menţionate la lit. a), în conturile deschise la unităţile Trezoreriei Statului sau la instituţii de credit din România.

Precizări referitoare la modificarea contractului de finanţare
✓ Beneficiarul poate solicita modificarea contractului de finantare în cursul duratei de valabilitate a acestuia stabilită prin contract şi nu poate avea efect retroactiv.
✓ Beneficiarul poate solicita doar modificări care nu afectează eligibilitatea, selecția, funcționalitatea și obiectivul proiectului.
✓ Modificarea contractului se va face cu acordul ambelor părţi contractante, cu excepţia situaţiilor în care intervin modificări ale legislaţiei aplicabile finanţării nerambursabile, când Autoritatea Contractantă va notifica în scris beneficiarul cu privire la aceste modificări, iar beneficiarul se obligă a le respecta întocmai.
✓ Beneficiarul poate efectua modificări tehnice și financiare, în sensul realocărilor între liniile bugetare, dacă acestea nu schimbă scopul principal al proiectului și nu afectează

funcționalitatea investiției, criteriile de eligibilitate și selecție pentru care proiectul a fost selectat și contractat iar modificarea financiară se limitează la transferul de maxim 10% din suma înscrisă inițial în cadrul bugetului între capitole bugetare de cheltuieli eligibile.

✓ Beneficiarul va transmite Autorității Contractante bugetul modificat, prin intermediul unei notificări în care justifică modificarea, însoțit de devizul general și devizul pe obiecte refăcute, în termen de maxim 10 zile lucrătoare de la data modificării acestuia, fără a fi însă necesară amendarea contractului de finanțare prin act adițional.

ATENȚIE!
Solicitările de modificare a contractului se încarcă și se transmit exclusiv din contul fiecărui beneficiar deschis în cadrul portalului www.afir.ro.

IMPORTANT!
Solicitantul/Beneficiarul trebuie să depună toate diligențele pentru a lua cunoștință despre informațiile publice referitoare la interventia din PS PAC 2023-2027 pentru care depune proiectul în vederea selectării pentru finanțare, să cunoască toate drepturile și obligațiile prevăzute în contractul de finanțare înainte de semnarea acestuia.

Dacă pe parcursul perioadei de valabilitate a contractului se constată că obiectivele/componentele investiției pentru care s-a acordat sprijinul financiar nerambursabil au fost înstrăinate (prin orice tip de act juridic care produce efectul transmiterii proprietății sau a oricăruia dintre atributele acesteia), contravaloarea ajutorului financiar public nerambursabil va fi recuperată integral.
Contractul de finanțare pentru proiectele finanțate din FEADR, precum și toate drepturile și obligațiile ce decurg din acesta nu pot face obiectul cesiunii, fără acordul expres și prealabil al AFIR.

CONDITII PRIVIND RECUPERAREA AJUTORULUI DE STAT:

În situația în care neîndeplinirea obligațiilor prevăzute în contractele de finanțare nu este de natură a afecta condițiile de eligibilitate și selecție a proiectului, recuperarea sprijinului financiar se va realiza proporțional cu gradul de neîndeplinire a acestora.
Dacă neîndeplinirea obligațiilor contractuale afectează eligibilitatea proiectului sau condițiile de selectare care ar fi determinat nefinanțarea acestuia, recuperarea sprijinului financiar se realizează integral împreună cu dobânzi și penalități în procentul stabilit conform dispozițiilor legale în vigoare și în conformitate cu dispozițiile contractuale.

Nerespectarea termenelor anuale cu privire la valoarea cererilor de plată asumată de beneficiar determină aplicarea penalităților stabilite în graficul de eșalonare anexă la contractul de finanțare.

În cazul deschiderii procedurii de insolvență împotriva beneficiarului, pe parcursul derulării contractului de finanțare, cererile de plată depuse la AFIR devin neeligibile, fiind incidente prevederile procedurii de autorizare plăți, aprobate prin Ordinul MADR nr.19/2024 cu modificările și completările ulterioare.
În cazul declarării falimentului beneficiarului, contractul de finanțare încetează, iar returnarea sprijinului financiar (plăților deja efectuate) se va realiza prin cerere de înscriere la masa credală în temeiul contractului de finanțare.

În cazul încălcării clauzelor contractului de finanțare, nerespectării condițiilor de eligibilitate și/sau de selecție pentru care proiectul a fost selectat și contract, se aplică procedura de încetare a contractului de finanțare și de recuperare a ajutorului financiar nerambursabil acordat.
Anterior încetării contractului de finantare, Autoritatea Contractantă poate suspenda contractul şi/sau plăţile ca o măsură de precauţie, fără o avertizare prealabilă.
Recuperarea ajutorului de stat se realizează conform prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 20/2015, cu modificările și completările ulterioare, respectiv ale Regulamentului privind procedurile de monitorizare a ajutoarelor de stat și de minimis, pus în aplicare prin Ordinul președintelui Consiliului Concurenței nr. 441/2022.
Ajutorul care trebuie recuperat include și dobânda aferentă, datorată de la data plății ajutorului până la data recuperării acestuia, calculată în conformitate cu Instrucțiunile privind procedura de calculare a dobânzii în cazul ajutorului de stat sau de minimis care trebuie rambursat sau recuperat, puse în aplicare prin Ordinul Președintelui Consiliului Concurenței nr. 386/2020 pentru punerea în aplicare a Instrucţiunilor privind procedura de calculare a dobânzii în cazul ajutorului de stat sau de minimis care trebuie rambursat sau recuperat.

Modalitatea de recuperare si calcul al dobanzilor ajutoarelor de stat acordate prin prezenta schemă este prevazuta in Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 85/2023 si în cadrul procedurii privind constatarea neregulilor și stabilirea creanțelor bugetare, respectiv a procedurii privind recuperarea debitelor , elaborate de AFIR și aprobate prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale.

În vederea dispunerii stopării sau recuperării ajutoarelor de stat acordate, AFIR emite decizii care au caracter de titlu executoriu, pe care le transmite la Consiliul Concurenței, spre informare, în termen de maximum 5 zile lucrătoare de la adoptare.

3.3 ACHIZIȚIILE

Derularea procedurii de achiziţii pentru bunuri şi execuţie lucrări se poate face începând cu data primirii Notificării de selecție a proiectului (inclusiv semnarea contractelor de achiziţii) pe proprie răspundere, cu mențiunea că derularea contractului de achiziții pentru bunuri, servicii (managementul proiectului) şi execuţie lucrări va începe după semnarea contractului de finanțare și după avizul favorabil din partea AFIR cu privire la achiziția derulată.
Beneficiarul a cărui investiţie cuprinde construcţii - montaj, nu poate demara execuția lucrărilor fără avizul favorabil privind verificarea proiectului tehnic.
Intreaga procedură de achiziții servicii, bunuri cu sau fără montaj și de execuție lucrări (construcții, modernizări) în cadrul proiectelor finanțate prin PS PAC 2023-2027 se va derula on-line pe site-ul www.afir.ro, conform prevederilor Manualului de achiziții aplicabil la momentul demarării procedurii de achiziție de către beneficiar și instrucțiunilor de publicare disponibile pe site-ul Agenţiei (tutoriale), valabile atât pentru beneficiari cât și pentru ofertanți, **condiția cerută fiind autentificarea beneficiarului/solicitantului pe site-ul www.afir.ro.**

Procedurile de achizitii pentru serviciile de consultanță, proiectare, studii teren, întocmirea studiilor de fezabilitate/documentațiilor de avizare a lucrărilor de intervenție necesare întocmirii cererii de finanțare se vor derula, după cum urmează:

- ✓ **Contractele <=15.000 EURO**, fără TVA, se pot adjudeca prin atribuire directă, conform Bugetului indicativ.

- ✓ **Contractele > 15.000 EURO**, fără TVA, conform bugetului indicativ, pentru servicii de consultanță și servicii pentru întocmirea studiilor de fezabilitate derulate anterior încheierii contractului de finanțare cu AFIR, procedura de achiziții se va derula on-line cu respectarea prevederilor Manualului de achiziții pentru beneficiarii privati postat pe site-ul AFIR.

IMPORTANT!

Alegerea tipului de procedură se stabileşte în funcţie de valoarea totală a serviciilor, bunurilor sau lucrărilor de acelaşi tip (valoare eligibilă + neeligibilă). Trebuie avut în vedere faptul că serviciile/bunurile au coduri CPV diferite, ceea ce înseamnă ca tipul procedurii de achiziții nu poate fi limitat la nivelul liniei bugetare.

Cu toate acestea, în cazul în care beneficiarul optează pentru derularea procedurii cu o singură ofertă pentru achiziții de bunuri/servicii diferite care corespund liniilor bugetare enumerate anterior și care au coduri CPV diferite, experții vor verifica dacă bunurile/serviciile respective răspund unor necesități diferite (ex: mobiler, componente IT) și se poate folosi într-adevăr modalitatea de achiziție mentionată (o singură ofertă) sau dacă s-a încercat eludarea procedurii de selecție de oferte în scopul divizării achizițiilor de servicii sau bunuri.

Beneficiarul a cărui investiție cuprinde construcţii-montaj, nu poate demara execuția lucrărilor fără avizul favorabil privind verificarea proiectului tehnic ce se va realiza la momentul încheierii contractului de finanțare.

ATENȚIE!

Solicitanții care au desfășurat licitații prin procedura „o singură ofertă”, vor încărca dosarele pe portalul on-line de achiziții după ce solicitantul va semna contractul de finanțare cu AFIR. Verificarea și avizarea dosarelor de achiziții în mediul on-line se va efectua la nivelul OJFIR pentru proiectele fără construcții-montaj (proiecte care presupun achiziții simple de bunuri și echipamente cu sau fără montaj, servicii) și la nivel CRFIR pentru proiectele cu construcții-montaj (proiecte care presupun achiziții complexe care prevăd lucrări de construcții-montaj care necesită autorizație de construcție conform prevederilor legii 50/1991 privind autorizarea în construcții), prin intermediul departamentelor de specialitate, numai după ce solicitantul va semna contractul de finanțare cu AFIR.

Solicitantul are posibilitatea să demareze procedurile de achiziţii pentru serviciile sus-menţionate prin modulul de achiziţii on-line înainte sau începând cu data primirii Notificării de selecţie a proiectului (inclusiv semnarea contractelor de achiziţii) pe proprie răspundere, avizarea dosarelor de achiziții realizându-se ulterior semnării contractului de finanțare cu AFIR.

***Achiziție simplă** - reprezintă dobândirea, în urma aplicării unei proceduri de licitație, respectiv de selecție de oferte/conform bazei de date cu prețuri de referință aplicabilă PS 2023-2027, publicată pe site-ul AFIR, de către beneficiarul privat al finanțării prin PS 2023-2027 a unor bunuri/echipamente, mijloace de transport specializate (după caz), mașini, utilaje și instalații tehnologice cu montaj (fără autorizație de construire)/ fără montaj și servicii, alte servicii decât consultanța, dacă este cazul, prin atribuirea unui contract de achiziție.*

Achiziție complexă care prevede lucrări de construcții montaj *– reprezintă dobândirea, în urma aplicării unei proceduri de licitație, respectiv de selecție de oferte de către beneficiarul finanțării prin PS 2022-2027 a unor bunuri/echipamente cum ar fi utilaje și instalații tehnologice cu montaj care prevăd și/sau lucrări de construcții și instalații care necesită autorizație de construire conform prevederilor Legii nr.50/1991 privind autorizarea în construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și servicii prin atribuirea unui contract de achiziție.*

La sesizarea motivată și susținută cu dovezi a unui beneficiar/ contractor cu finanțare din FEADR, cu privire la consultanții/ contractorii/ beneficiarii acestuia care nu se achită de obligațiile contractuale, cu excepția cazurilor de forță majoră, AFIR/ MADR, după o verificare prealabilă și în baza unui act administrativ de constatare, pot să includă și să facă publice informațiile despre aceștia în Lista consultanților/ contractorilor/ beneficiarilor care nu își respectă obligațiile contractuale.
Informații privind consultanții, contractorii și beneficiarii sprijinului financiar neambursabil care nu își respectă obligațiile contractuale vor putea fi consultate pe site-ul oficial al AFIR.

În contextul derulării achiziţiilor private, **conflictul de interese** se defineşte prin:

A. **Conflictul de interese între acţionarii/ asociaţii beneficiarului privat şi ofertanţii acestuia, între membri/ comisiile de evaluare și ofertanți:**
   Acționariatul beneficiarului (până la proprietarii finali), reprezentanţii legali ai acestuia, membri în structurile de conducere ale beneficiarului (administratori, membri în consilii de administrație etc) și membri comisiilor de evaluare:
   a. dețin acțiuni din capitalul subscris al unuia dintre ofertanți sau subcontractanți;
   b. fac parte din structurile de conducere (reprezentanți legali, administratori, membri ai consiliilor de administrație, etc.) sau de supervizare ale unuia dintre ofertanţi sau subcontractanţi;
   c. sunt în relație de rudenie până la gradul II sau afin cu persoane aflate în situațiile de mai sus.
B. **Conflictul de interese intre ofertanţi:**
   Acționariatului ofertanților (până la proprietarii finali), reprezentanții legali, membri în structurile de conducere ale beneficiarului (consilii de administrație etc):
   a. Ofertantul câştigător deține pachetul majoritar de acțiuni în două firme participante pentru același tip de achiziție (OUG 66/2011, cu modificările şi completările ulterioare);
   b. Fac parte din structurile de conducere (reprezentanți legali, administratori, membri ai consiliilor de administraţie, etc) sau de supervizare ale unui alt ofertant sau subcontractant;
   c. Sunt în relație de rudenie până la gradul II sau afin cu persoane aflate în situațiile de mai sus.

Nerespectarea de către beneficiarii FEADR a Instrucţiunilor privind achiziţiile private - anexă la contractul de finanțare, atrage neeligibilitatea cheltuielilor aferente achiziţiei de servicii, lucrări sau bunuri.
Pe parcursul derulării procedurilor de achiziţii, la adoptarea oricărei decizii, trebuie avute în vedere următoarele principii:

a. Nediscriminarea;
b. Tratamentul egal;

c. Recunoaşterea reciprocă;
d. Transparența;
e. Proporţionalitatea;
f. Eficiența utilizării fondurilor;
g. Asumarea răspunderii.

ATENȚIE!
Solicitanţii care vor derula procedura de achiziţii servicii, cu o valoare mai mare de 15.000 euro, înainte de semnarea contractului de finanțare cu AFIR, vor respecta prevederile Manualului de procedură pentru achizițiile efectuate de beneficiarii privați ai PS 2023-2027, cod manual PS – MBAp, postat pe pagina de internet AFIR la momentul demarării procedurii.

3.4 PLATA

Beneficiarii prezintă cererea eligibilă pentru prima tranşă de plată şi documentele justificative în termen de cel mult 6 luni de la data semnării contractului de finanțare, în cazul proiectelor pentru investiții în achiziții simple, respectiv în termen de cel mult 12 luni, în cazul proiectelor pentru investiții ce presupun construcţii-montaj,de la data semnării contractului de finanțare. Aceste termene se pot prelungi cu cel mult 3 luni, cu plata penalităţilor prevăzute în contractul de finanțare şi cu prezentarea de către beneficiar a dovezii demarării implementării proiectului.
Se consideră în termen cererea de plată şi/sau solicitarea de prelungire care au/a fost depuse/depusă cel mai târziu în ultima zi a lunii în care este stabilit a se împlini termenul prevăzut mai sus.
Nedepunerea cererii de plată în termenele menționate are ca efect rezilierea contractului de finanțare.

Pentru toate investițiile (noi și modernizare) se vor prezenta la prima cerere de plată următoarele documente care validează faptul că investiția propusă respectă legislația în vigoare, aplicabilă proiectului:

1. **Document emis de DSP județeană** pentru investiția propusă, dacă este cazul ;
2. **Document emis de DSVSA** pentru investiția propusă
3. **Document final emis de Autoritatea Competentă de Mediu** pentru investiția propusă.

După expirarea termenului prevăzut pentru depunerea primei cereri de plată și în cazul în care documentele menționate mai sus nu sunt prezentate, contractul de finanțare va fi reziliat.

În cazul în care beneficiază de avans de maxim 50% din valoarea ajutorului financiar nerambursabil, beneficiarul poate depune cererea de plată pentru avans după primirea avizului favorabil din partea AFIR asupra achiziției majoritare (inclusiv prin prezentarea contractului de vanzare cumparare în cazul achiziției prin Baza de date cu prețuri de referință a AFIR) și numai dupa semnarea contractului de finanțare.

Beneficiarul trebuie să depună AUTORIZAŢIA DE CONSTRUIRE pentru proiecte care prevăd construcţii (noi, extinderi sau modernizări) la prima tranșă de plată în care solicită spre

autorizare și cheltuieli cu lucrări atât pentru lucrarile de bază cât și pentru lucrările cu caracter provizoriu (acolo unde este cazul)
În cazul proiectelor de investiţii care presupun **achiziții simple** care **nu** necesită autorizație de construire conform prevederilor legii 50/1991 privind autorizarea în construcții cu modificările și completările ulterioare**,** beneficiarul este obligat să depună prima tranșă de plată eligibilă în termen de cel mult 6 luni de la data semnării Contractului de finanțare.

Beneficiarul a cărei investiție presupune lucrări de **construcții montaj** care necesită autorizație de construcție conform prevederilor Legii 50/1991privind autorizarea în construcții, cu modificarile si completarile ulterioare, este obligat să depună prima tranșă de plată eligibilă în termen de cel mult 12 luni de la data semnării contractului de finanțare.

Termenul de 6 luni, respectiv 12 luni prevăzut pentru depunerea primei tranșe de plată poate fi prelungit cu maxim 3 luni, cu condiția achitării penalităților prevăzute în contractul de finanțare și cu prezentarea de către beneficiar a dovezii demarării execuției investiției.

Dosarul cererii de plată trebuie să cuprindă documentele justificative prevăzute în INSTRUCŢIUNILE DE PLATĂ (vezi Anexa V la contractul de finanțare) pe pagina de internet www.afir.ro.

Termenul limită de efectuare a plăţilor către beneficiar este de maxim 90 de zile calendaristice de la data înregistrării cererii de plată eligibile.

Capitolul 4
INFORMAŢII UTILE PENTRU ACCESAREA FONDURILOR NERAMBURSABILE

4.1 DOCUMENTELE NECESARE ÎNTOCMIRII CERERII DE FINANŢARE

Vor fi bifate căsuţele corespunzătoare documentelor justificative din cadrul Punctului E al cererii de finanțare, LISTA DOCUMENTELOR ANEXATE PROIECTELOR AFERENTE DR 23 din coloana DOCUMENTE DEPUSE LA CEREREA DE FINANŢARE, iar pentru cele obligatoriu a fi depuse după publicarea Raportului de selecție și comunicarea Notificării de selecție, la momentul contractării se vor bifa căsuțele corespunzătoare documentelor justificative din coloana DOCUMENTE DEPUSE PÂNĂ LA MOMENTUL CONTRACTĂRII. Documentele justificative necesare la momentul depunerii cererii de finanțare vor fi încărcate on-line.

Documentele în baza cărora se va evalua cererea de finanțare:
Doc. **1.a) STUDIUL DE FEZABILITATE**conform HG 907/2016 **cu modificările și completările ulterioare** – se va depune doar în cazul achizițiilor complexe/construcții și montaj.

IMPORTANT!
- vor fi menționate codul CAEN și datele de identificare ale firmei de consultanță în Studiul de fezabilitate- devizul general și devizele pe obiect trebuie să fie semnate de persoana care le-a întocmit şi ştampilate de elaboratorul documentaţiei.
- se va atașa „foaia de capăt”, care conține semnăturile colectivului format din specialiști condus de un șef de proiect care a participat la elaborarea documentatiei și ștampila elaboratorului.
-

- Cheltuieli pentru proiectare și asistență tehnică sunt neeligibile in cadrul interventiei DR 23, prin urmare aceste cheltuieli vor fi trecute pe neeligibil. - părțile desenate din cadrul secțiunii B (planuri de amplasare în zona, planul general, relevee, secțiuni etc.), să fie semnate, ștampilate de către elaborator în cartusul indicator.
- Pentru servicii (altele decat consultanta, daca este cazul) se vor prezenta devize defalcate cu estimarea costurilor (nr. experti, ore/ expert, costuri/ oră.
- În cazul în care investiția cuprinde cheltuieli cu construcții noi sau modernizari, se va prezenta calcul pentru investiția specifică în care suma tuturor cheltuielilor cu construcții și instalații se raportează la mp de construcție.

Doc. 1.b) Expertiza tehnică de specialitate asupra construcției existente

Doc 1.c) Raportul privind stadiul fizic al lucrărilor.

ATENȚIE!
În cazul proiectelor care prevăd modernizarea/ finalizarea construcțiilor existente/ achiziții de utilaje cu montaj care schimbă regimul de exploatare a construcției existente, se atașează la studiul de fezabilitate, obligatoriu, expertiza tehnică de specialitate asupra construcției existente și/sau raportul privind stadiul fizic al lucrărilor.

Doc. 1.d) ANEXA C format PDF inteligent - pentru solicitantii cu statut juridic PFA, I.I. sau I.F.

Doc. 1.e) ANEXA B - format PDF inteligent - pentru celelalte categorii de solicitanți

Utilizarea documentului PDF inteligent ca anexă la cererea de finanțare, implică încărcarea acestuia fără a mai fi listat.

Doc. 2. a) Documente solicitate pentru imobilul (clădirile și/ sau terenurile) pe care sunt/ vor fi realizate investițiile:
a1) Actul de proprietate asupra clădirii, contract de concesiune sau alt document încheiat la notar, care să certifice dreptul de folosință asupra clădirii pe o perioadă de cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii cererii de finanțare, care să confere titularului inclusiv dreptul de execuție a lucrărilor de construcții, după caz, în acord cu precizările din Studiul de Fezabilitate, în conformitate cu prevederile Legii nr. 50/1991 republicată, cu modificările și completările ulterioare, având în vedere tipul de investiție propusă prin proiect;
a2) Documentul care atestă dreptul de proprietate asupra terenului, contract de concesiune sau alt document încheiat la notar, care să certifice dreptul de folosință al terenului, pe o perioadă de cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii cererii de finanțare, care să confere titularului inclusiv dreptul de execuție a lucrărilor de construcții, după caz, în acord cu precizările din studiul de fezabilitate, în conformitate cu prevederile Legii nr. 50/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, având în vedere tipul de investiție propusă prin proiect.
Contractul de concesiune va fi însoțit de **ADRESA EMISĂ DE CONCEDENT** și trebuie să conțină:
- situația privind respectarea clauzelor contractuale și dacă este cazul respectarea graficului de realizare a investițiilor prevăzute în contract și alte clauze;
- suprafața concesionată la zi (dacă pentru suprafața concesionată există solicitări privind retrocedarea sau diminuarea, și dacă da, să se menționeze care este suprafața supusă acestui proces) pentru terenul pe care este amplasată clădirea.

ATENȚIE!
Pentru construcțiile definitive solicitantul trebuie să prezinte documente care să certifice dreptul real principal (drept de proprietate, uz, uzufruct, superficie, servitute (dobândit prin: contract de vânzare-cumpărare, de schimb, de donație, certificat de moștenitor, act administrativ de restituire, hotarare judecătorească)/drept de creanță dobândit prin contract de cesiune, contract de concesiune, definite conform Legii nr. 50/1991, cu modificările și completările ulterioare, pentru terenul pe care urmează a se realiza investiția.
În cazul în care una din părţi este o autoritate publică nu este necesară autentificarea contractului prin care se transmite dreptul de folosinţă.

Pentru construcțiile cu caracter provizoriu, definite conform Legii nr. 50/1991, cu modificările și completările ulterioare, solicitantul poate prezenta şi un contract de comodat/ locaţiune (închiriere) asupra terenului şi acordul expres al proprietarului de drept.

a3) DOCUMENT CARE SĂ CERTIFICE CĂ NU AU FOST FINALIZATE LUCRĂRILE DE CADASTRU, pentru cererile de finanţare care vizează investiţii în lucrări privind construcţiile noi sau modernizări ale acestora.
AFIR va obține extrasul de carte funciară aferent imobilului (teren/clădire) pe baza datelor cadastrale înscrise de către solicitant în cererea de finanțare în secțiunea dedicată.
În situația în care în extrasul de carte funciară este notat sechestru judiciar asupra imobilului pe care se propune a se realiza investiția, solicitantul va depune dovada ridicării sechestrului sau AFIR va solicita informații suplimentare cu privire la ridicarea sau menținerea sechestrului, acest aspect fiind element de eligibilitate a proiectului.

a4) ACORDUL CREDITORULUI PRIVIND EXECUȚIA INVESTIȚIEI ŞI GRAFICUL DE RAMBURSARE A CREDITULUI
Atenţie! se va depune în situatia în care imobilul pe care se execută investiția nu este liber de sarcini (gajat pentru un credit),

Doc. 3. Pentru unitățile existente 1. AUTORIZAŢIE SANITARĂ/NOTIFICARE de constatare a conformității cu legislația sanitară emisă pentru unitățile care se autorizează/avizează conform legislației în vigoare
2 AUTORIZAȚIE DE MEDIU emisă de autoritatea competentă de mediu
Atenție! În cazul în care solicitantul prezintă autorizații de funcționare/notificări de constatare a conformității cu legislația în vigoare, sunt emise/vizate cu mai mult de un an față de data depunerii cererii de finanțare, se va avea în vedere obligativitatea vizării anuale a documentelor care certifică funcționarea unității în conformitate cu legislația națională aferentă.

Doc. 4. STATUT pentru Societatea cooperativă înființată în baza Legii nr. 1/2005 cu modificările și completările ulterioare și Cooperativa agricolă înființată în baza Legii nr. 566/2004 cu modificările și completările ulterioare.

Doc.5. CERTIFICAT DE CONFORMITATE A PRODUSELOR AGROALIMENTARE ECOLOGICE (produse finite) emis de un organism de inspecţie şi certificare, conform prevederilor OUG 34/2000 privind produsele agroalimentare ecologice cu completările și modificările ulterioare**(pentru investiții în vederea obținerii unui produs existent)- solicitat la depunere și la finalul primului an de monitorizare**
5.1 (pentru investiții în vederea obținerii unui produs nou):

a) **FIȘA DE ÎNREGISTRARE CA PROCESATOR ȘI/SAU PRODUCĂTOR ÎN AGRICULTURA ECOLOGICĂ (la ultima plată)**

b) CONTRACTUL PROCESATORULUI CU UN ORGANISM CERTIFICAT DE INSPECȚIE ȘI CERTIFICARE (la ultima plată)

Pentru **investiţiile noi sau investiții cu producerea de produse noi ecologice**, solicitanţii trebuie să prezinte în cererea de finanțare că materia primă colectată pentru obținerea produsului vizat este ecologică şi se angajează, la depunerea cererii de finanțare, că în urma procesarii se vor obține produse ecologice certificate conform legislaţiei în vigoare. Acest aspect se va verifica la ultima plată (Fișa de înregistrare ca procesator și producător în agricultura ecologică și Contractul procesatorului) şi la finalul primului an de monitorizare (Certificat de conformitate a produselor agroalimentare ecologice).

Doc 6. ATESTATUL DE PRODUS TRADIȚIONAL

emis de MADR, în conformitate cu Ordinul nr.724/1082/360/2013 privind atestarea produselor tradiţionale, cu modificările și completările ulterioare **(pentru investiții în vederea obținerii unui produs existent** - solicitat la depunere și la finalul primului an de monitorizare**, pentru investiții în vederea obținerii unui produs nou-** solicitat la finalul primului an de monitorizare**).**

Doc.7. ATESTAT PRODUS ALIMENTAR OBȚINUT CONFORM UNEI REȚETE CONSACRATE, conform Ordinului nr. 151/1.460/213/2021 privind înregistrarea rețetelor consacrate, precum şi atestarea produselor alimentare obținute conform rețetelor consacrate cu modificările și completările ulterioare **(pentru investiții în vederea obținerii unui produs existent** - solicitat la depunere și la finalul primului an de monitorizare**, pentru investiții în vederea obținerii unui produs nou-** solicitat la finalul primului an de monitorizare)

Doc.8. DECIZIE de acordare a dreptului de utilizare a mențiunii de calitate facultative "produs montan" emisă de Agenția Națională a Zonei Montane, în conformitate cu Ordinul 174/ 2021 privind aprobarea Procedurii de verificare a conformităţii datelor cuprinse în caietul de sarcini în vederea acordării dreptului de utilizare a menţiunii de calitate facultative "produs montan" şi de verificare a respectării legislației europene și naționale de către operatorii economici care au obținut dreptul de utilizare a respectivei mențiuni**(pentru investiții în vederea obținerii unui produs existent** –solicitat la depunere și la finalul primului an de monitorizare, **pentru investiții în vederea obținerii unui produs nou**-solicitat la finalul primului an de monitorizare)

Doc. 9. DOCUMENT care să demonstreze calitatea de membru al grupului aplicant pentru produsul alimentar care participă la sisteme din domeniul calității produselor agricole și alimentare recunoscute sau în curs de recunoaștere la nivel european**.**

Doc. 10. DECLARAŢIA CU PRIVIRE LA NEÎNCADRAREA ÎN CATEGORIA FIRME ÎN DIFICULTATE recuperarea

Doc. 11.DECLARAȚIE SOLICITANT PRIVIND ÎNCADRAREA ÎNTREPRINDERII ÎN CATEGORIA IMM

Doc.12. DECLARAȚIA contabil/ expert contabil/ auditor financiar din care să rezulte îndeplinirea condițiilor privind „*schimbare fundamentală*“ sau după caz îndeplinirea condițiilor privind „*diversificarea activității/diversificarea producției unei unități existente*”, dacă este cazul

Doc 13 DECLARAȚIA contabil/expert contabil/ auditor financiar însoțită de documente și evidențe financiar-contabile prin care să se demonstreze că activitățile desfășurate în sectoarele

excluse din domeniul de aplicare al Interventiei DR 23 precizate și în acest Ghid nu beneficiază de ajutoare de stat acordate în conformitate cu prezenta schemă de stat, respectiv să evidențieze separarea activităților sau o distincție între costuri în cazul în care o întreprindere își desfășoară activitatea atât în sectoarele excluse, menționate în Ghid cât și în sectoarele care intră în domeniul de aplicare al Interventiei DR 23 , dacă este cazul

Doc.13. Pre/contractele încheiate cu producătorii agricoli locali în vederea furnizării de materie primă, după caz

Solicitare la depunere. La ultima plată, documentele pot fi actualizate sau înlocuite cu obligația de a nu fi afectate condițiile de finanțare.

Doc 14. DECLARAŢIA PE PROPRIA RĂSPUNDERE CU PRIVIRE LA CUMULUL AJUTOARELOR DE STAT (INCLUSIV AJUTOARELE DE MINIMIS)

În cazul în care, între momentul înregistrării Cererii de Finanțare și momentul semnării Contractului de Finanțare pe Schema GBER DR 23, întreprinderea solicitantă obține un alt ajutor de minimis sau ajutor de stat, pentru aceleasi costuri eligibile este obligată să prezinte la AFIR o noua Declarație pe proprie răspundere rectificativă privind cumulul ajutoarelor de stat (inclusiv de minimis), în sensul actualizării celei de la Depunerea Cererii de Finanțare.

Doc. 15. ALTE DOCUMENTE JUSTIFICATIVE SE VOR SPECIFICA DUPĂ CAZ- pe care solicitantul le poate aduce în scopul susținerii proiectului (document justificativ privind indeplinirea criteriilor de eligibilitate/selecție -ex. documentul care certifică că produsele obţinute prin tehnologia şi compoziţia aplicată se încadrează în categoria produselor alimentare pentru utilizări nutriţionale speciale raport audit energetic etc.)

Atenţie! Evaluarea cererii de finanţare din punct de vedere al eligibilităţii şi al verificării criteriilor de selecţie va include şi consultarea informaţiilor referitoare la solicitant şi la punctul de lucru, după caz, deţinute de instituţiile abilitate (ex: ANSVSA, APIA, MADR, ONRC, etc)

4.2 DICȚIONAR

- **Activitate identica sau o activitate similară** - activitate care face parte din aceeași clasă, respectiv cod numeric de patru cifre, a Nomenclatorului statistic al activităților economice NACE a doua revizuire așa cum e prevăzut în Regulamentul (CE) nr. 1893/ 2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 decembrie 2006 de stabilire a Nomenclatorului statistic al activităților economice NACE a doua revizuire și de modificare a Regulamentului (CEE) nr.3037/ 90 al Consiliului, precum și a anumitor regulamente CE privind domenii statistice specifice transpusă în legislația națională prin Ordinul Președintelui Institutului Național de Statistică nr. 337/ 2007 privind actualizarea Clasificării activităţilor din economia națională.
- **Ajutor de stat -** orice măsură care îndeplinește criteriile prevăzute în art. 107 alin. (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,denumit în continuare TFUE;
- **Ajutoare regionale pentru investiții -** ajutoarele regionale acordate pentru o investiție inițială sau pentru o investiție inițială în favoarea unei noi activități economice;
- **Amplasament** – terenul pe care va fi amplasată investiția, identificat printr-un număr cadastral
- **Beneficiar** – persoană juridică/ persoană fizică autorizată/ întreprindere individuală/ întreprindere familială care a realizat un proiect de investiţii şi care a încheiat un contract de

finanțare cu AFIR pentru accesarea fondurilor europene prin FEADR;**Cererea de finanțare** – reprezintă solicitarea completată electronic prin care se solicita sprijin financiar nerambursabil in temeiul Reg. UE 2021/2115 al Parlamentului european si al Consiliului, pe care potențialul beneficiar o înaintează pentru aprobarea contractului de finanțare a proiectului de investiții în vederea obținerii finanțării nerambursabile;

- **Cheltuieli eligibile** - cheltuieli privind realizarea operatiunilor specifice Interventiei DR 23 cuprinsa in PS 2023- 2027 , cu respectarea prevederilor art.14 din Regulamentul Comisiei (UE) nr.651/ 2014, cu modificarile si completarile ulterioare, de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din TFUE.
- **Comercializarea produselor agricole**, conform definiției din R(UE) 651/2014 înseamnă deținerea sau expunerea unui produs agricol în vederea vânzării, a punerii în vânzare, a livrării sau a oricărei alte forme de introducere pe piață, cu excepția primei vânzări de către un producător primar către revânzători sau prelucrători și a oricărei alte activități de pregătire a produsului pentru această primă vânzare; o vânzare efectuată de un producător primar către consumatorii finali este considerată comercializare de produse agricole în cazul în care se desfășoară în spații separate, rezervate acestei activități;
- **Contribuția privată** – o sumă de bani care reprezintă implicarea financiară obligatorie a persoanei care solicită fonduri nerambursabile și pe care trebuie să o utilizeze în vederea realizării propriului proiect de investiții. Contribuția privată reprezintă un anumit procent din valoarea eligibilă a proiectului de investiții, variabil în funcție de categoria de beneficiari eligibili și de tipul investiției propuse spre finanțare. Contribuția privată trebuie să acopere diferența dintre cofinanțarea publică (fondurile europene nerambursabile) și valoarea eligibilă a proiectului.
  Contribuția privată poate fi asigurată fie din surse proprii, valabil în cazul potențialilor beneficiari care dețin deja fondurile necesare pentru contribuția financiară. Un alt mod de asigurare a cofinanțării private este prin credit bancar și nebancar, valabil în cazul în care potențialii beneficiari nu dețin fondurile necesare pentru contribuția financiară proprie, dar îndeplinesc condițiile contractării unui credit bancar și nebancar.
- **Cofinanțarea publică** – reprezintă fondurile nerambursabile alocate proiectelor de investiție prin FEADR. Aceasta este asigurată prin contribuția Uniunii Europene și a Guvernului României;
- **Condiționare** – activități de presortare, sortare, calibrare, tăiere, fasonare (tăiere frunze, tulpini și rădăcini – în cazul leguminoaselor și rădăcinoaselor), spălare-zvântare, curățare, ceruire, lustruire, legare, ambalarea, uscarea (a nu se confunda cu deshidratarea care este considerată procesare), depozitarea produselor agricole în condiții controlate (temperatura, umiditate, atmosferă), răcire, spargere, decojire, separare miez de coaja, sortare miez, și alte operațiuni de pregătire a produselor agricole în vederea păstrării și/sau livrării acestora pentru consum în stare proaspătă sau pentru industrializare;
- **Data acordării ajutorului** - data semnării Contractului de Finanțare;
- **Demararea lucrărilor de execuție a proiectului sau a unei activități** - fie demararea lucrărilor de construcție aferente investiției, fie primul angajament obligatoriu din punct de vedere juridic de a comanda echipamente sau de a contracta servicii sau orice alt angajament care face ireversibil proiectul ori activitatea, luându-se în considerare situația care survine prima în ordine cronologică; cumpărarea de terenuri și lucrările pregătitoare, cum ar fi obținerea permiselor și realizarea studiilor de fezabilitate, nu sunt considerate drept demarare a lucrărilor sau a activității;
- **Derulare proiect** - reprezintă totalitatea activităților efectuate de beneficiarul FEADR de la semnarea contractului finanțare până la finalul perioadei de monitorizare a proiectului.

- **Diversificarea producției unei unități existente** reprezintă obținerea de produse care nu au fost realizate anterior în unitatea respectivă (înainte de depunerea proiectului), presupune că noile produse se adaugă gamei de sortimente/ gamei de produse deja fabricate.
- **Diversificarea activității unei unități de productie** reprezintă desfășurarea unei noi activități cu condiția ca noua activitate eligibilă să nu fie identică (aceeași) sau similară cu activitatea desfășurată anterior în unitatea respectivă.
- **Proiect eligibil** – reprezintă proiectul care indeplineste conditiile de eligibilitate prevazute in fisa tehnica a interventiei/ schemei de ajutor de stat/schemei de minimis conform criteriilor aprobate si detaliate in manualele de proceduri si in Ghidul solicitantului.
- **Evaluare** – acţiune procedurală prin care documentaţia pentru care se solicită finanţare este analizată pentru verificarea îndeplinirii criteriilor de eligibilitate şi pentru selectarea proiectului în vederea contractării;
- **Fişa interventiei** – descrie motivaţia sprijinului financiar nerambursabil oferit, obiectivele interventiei, aria de aplicare şi acţiunile prevăzute, tipul de investiţie, menţionează categoriile de beneficiari şi tipul sprijinului;
- **Fonduri nerambursabile** – fonduri acordate unei persoane fizice sau juridice în baza unor criterii de eligibilitate pentru realizarea unei investiţii încadrate în aria de finanţare a interventiei DR 23 şi care nu trebuie returnate – singurele excepţii sunt nerespectarea condiţiilor contractuale şi nerealizarea investiţiei conform proiectului aprobat de AFIR;
- **GBER** – General Block Exemption Regulation (Regulamentul General de Exceptare Reg. 651/2014, cu modificarile si completarile ulterioare, al Comisiei, de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat)
- **Grup** - entitate economica supusa controlului unic. O aproximare a noțiunii de „grup" este dată de definiția „întreprinderii unice" din Regulamentul nr. 2831/2023. Pentru identificarea controlului unic asupra mai multor entități economice se vor lua în considerare și cazuri : precum exercitarea controlului de către persoane fizice sau de către companii străine.
- **Implementare proiect** - reprezintă totalitatea activităților efectuate de beneficiarul FEADR de la semnarea Contractului până la data depunerii ultimei tranșe de plată;
- **Intervenție** – instrument de sprijin insotit de un set de conditii de eligibilitate specificate in PS 2023-2027 pe baza unui tip de interventie FEADR prevazut in regulamentul PS 2023- 2027.
- **Intensitatea ajutorului de stat** - valoarea brută a ajutorului, exprimată ca procent din costurile eligibile ale proiectului, înainte de deducerea impozitelor sau altor taxe. Ajutoarele plătibile în mai multe tranşe se actualizează la valoarea de la data acordării lor.
- **Înființarea unei unități noi de producție** reprezintă crearea unui nou amplasament pentru desfăşurarea activităţii pentru care se solicită finanţarea, independent din punct de vedere tehnologic de alte unităţi existente.
- **Independent din punct de vedere tehnologic** = care nu depinde de un alt flux tehnologic, care funcționează autonom.
- **Întreprinderi în dificultate:** în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr 651/2014 cu modificările și completările ulterioare, înseamnă o întreprindere care se află în cel puțin una din situațiile următoare:

  (a) În cazul unei societăți comerciale cu răspundere limitată [alta decât un IMM care există de mai puțin de 3 ani sau, în sensul eligibilității pentru ajutor pentru finanțare de risc, un IMM care îndeplinește condiția prevăzută la articolul 21 alineatul (3) litera (b) și care se califică pentru investiții pentru finanțare de risc în urma unui proces de diligență efectuat de un intermediar financiar selectat], atunci când mai mult de jumătate din capitalul său social subscris a dispărut din cauza pierderilor acumulate. Această situație survine atunci

când deducerea pierderilor acumulate din rezerve (și din toate celelalte elemente considerate în general ca făcând parte din fondurile proprii ale societăţii) conduce la un rezultat negativ care depășește jumătate din capitalul social subscris. În sensul acestei dispoziţii, „societate cu răspundere limitată” se referă în special la tipurile de societăţi comerciale menționate în anexa I la Directiva 2013/34/UE a Parlamentului European și a Consiliului (1), iar „capital social” include, dacă este cazul, orice capital suplimentar.

(b) În cazul unei societăţi comerciale în care cel puţin unii dintre asociaţi au răspundere nelimitată pentru creanţele societăţii [alta decât un IMM care există de mai puţin de trei ani sau, în sensul eligibilităţii pentru ajutor pentru finanțare de risc, un IMM care îndeplinește condiția prevăzută la articolul 21 alineatul (3) litera (b) și care se califică pentru investiții pentru finanțare de risc în urma unui proces de diligență efectuat de un intermediar financiar selectat], atunci când mai mult de jumătate din capitalul propriu așa cum reiese din contabilitatea societăţii a dispărut din cauza pierderilor acumulate. În sensul prezentei dispoziţii, „o societate comercială în care cel puţin unii dintre asociaţi au răspundere nelimitată pentru creanţele societăţii” se referă în special la acele tipuri de societăţi menţionate în anexa II la Directiva 2013/34/UE.

(c) Atunci când întreprinderea face obiectul unei proceduri colective de insolvenţă sau îndeplinește criteriile prevăzute în dreptul intern pentru ca o procedură colectivă de insolvenţă să fie deschisă la cererea creditorilor săi.

(d) Atunci când întreprinderea a primit ajutor pentru salvare și nu a rambursat încă împrumutul sau nu a încetat garanția sau a primit ajutoare pentru restructurare și face încă obiectul unui plan de restructurare

(e) În cazul unei întreprinderi care nu este un IMM, atunci când, în ultimii doi ani:

1. raportul datorii/capitaluri proprii al întreprinderii este mai mare de 7,5; și
2. capacitatea de acoperire a dobânzilor calculată pe baza EBITDA se situează sub valoarea 1,0.

❖ **Întreprindere unică**, în sensul Regulamentului 2831/2023 înseamnă toate întreprinderile între care există cel puțin una dintre relațiile următoare:

(a) o întreprindere deține majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau ale asociaților unei alte întreprinderi;

(b) o întreprindere are dreptul de a numi sau revoca majoritatea membrilor organelor de administrare, de conducere sau de supraveghere ale unei alte întreprinderi;

(c) o întreprindere are dreptul de a exercita o influență dominantă asupra altei întreprinderi în temeiul unui contract încheiat cu întreprinderea în cauză sau în temeiul unei prevederi din actul constitutiv sau din statutul acesteia;

(d) o întreprindere care este acționar sau asociat al unei alte întreprinderi și care controlează singură, în baza unui acord cu alți acționari sau asociați ai acelei întreprinderi, majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau ale asociaților întreprinderii respective.

Întreprinderile care întrețin, prin intermediul uneia sau al mai multor întreprinderi, oricare din relațiile la care se face referire la literele (a)-(d) sunt considerate la rândul lor întreprinderi unice.

❖ **Modernizarea** - reprezintă investiții privind extinderea capacității de producție, diversificarea activității, diversificarea producției, schimbare fundamentală;

❖ **Planul strategic PAC 2023 - 2027-** documentul programatic, in sensul art. 104 din regulamentul PS, in care sunt prevazute interventiile si sumele alocate Romaniei din FEADR, aprobat prin Decizia de punere în aplicare a Comisiei Europene nr. C(2022) 8783 din 7 decembrie 2022, cu modificările și completările ulterioare , denumit PS 2023- 2027;

❖ **Potenţial beneficiar** – persoană juridică/persoană fizică autorizată care este eligibilă (care îndeplineşte toate condiţiile impuse prin PS 2023 - 2027) pentru accesarea fondurilor europene, dar care nu a încheiat încă un Contract de Finanţare cu AFIR;

❖ **Procesarea (prelucrarea) produselor agricole**, conform definiției din R(UE) 651/2014 înseamnă orice operațiune efectuată asupra unui produs agricol care are drept rezultat un produs care este tot un produs agricol, cu excepția activităților desfășurate în exploatațiile agricole, necesare în vederea pregătirii unui produs de origine animală sau vegetală pentru prima vânzare. **Proiect mare de investiții** - o investiție inițială cu costuri eligibile care depășesc 50 de milioane EUR calculată la tarifele și cursul de schimb de la data acordării ajutorului.

❖ **Proiect unic de investiții** - orice investiție inițială demarată de același beneficiar (la nivel de grup) într-un interval de trei ani de la data de începere a lucrărilor la o altă investiție care beneficiază de ajutor în aceeași regiune de nivel 3 (județ) din Nomenclatorul comun al unităților teritoriale de statistică.

❖ **Registrul debitorilor -** reprezinta o baza de date unica, in format electronic, la nivelul AFIR/APIA, permanent actualizata, care asigura evidenta tuturor debitelor financiare inregistrate, precum si a tuturor operatiunilor efectuate in legatura cu fiecare debit in parte, respectiv recuperare, modificare, anulare.

❖ **Relocare** - transferul unei activităţi identice sau similare sau a unei părţi a acesteia de la o unitate a uneia dintre părţile contractante la Acordul privind Spaţiul Economic European (unitatea iniţială) către unitatea unei alte părţi contractante la Acordul privind Spaţiul Economic European unde are loc investiţia care beneficiază de ajutor (unitatea care beneficiază de ajutor). Există un transfer în cazul în care produsul sau serviciul de la unitatea iniţială şi de la unitatea care beneficiază de ajutor au cel puţin parţial aceleaşi scopuri, îndeplinesc cerinţele sau necesităţile aceluiaşi tip de clienţi şi se pierd locuri de muncă în activităţi identice sau similare la una dintre unităţile iniţiale ale beneficiarului din Spaţiul Economic European.

❖ **Reprezentantul legal** – este persoana desemnată să reprezinte solicitantul în relația contractuala cu AFIR, conform legislatiei în vigoare;

❖ **Solicitant** – persoană juridică/ persoană fizică autorizată/ întreprindere individuală/ întreprindere familială, potențial beneficiar al sprijinului nerambursabil din FEADR;

❖ **Valoare eligibilă a proiectului** – reprezintă suma cheltuielilor pentru bunuri, servicii, lucrări care se încadrează în Lista cheltuielilor eligibile precizată în prezentul ghid și care pot fi decontate prin FEADR; procentul de confinanțare publică și privată se calculează prin raportare la valoarea eligibilă a proiectului;

❖ **Valoarea neeligibilă a proiectului** – reprezintă suma cheltuielilor pentru bunuri, servicii şi/sau lucrări care sunt încadrate în Lista cheltuielilor neeligibile precizată în prezentul ghid şi, ca atare, nu pot fi decontate prin FEADR; cheltuielile neeligibile nu vor fi luate în calcul pentru stabilirea procentului de cofinanţare publică; cheltuielile neeligibile vor fi suportate financiar integral de către beneficiarul proiectului;

❖ **Valoare totală a proiectului** – suma cheltuielilor eligibile şi neeligibile pentru bunuri, servicii, lucrări;

❖ **AFIR** – Agenţia pentru Finanţarea Investiţiilor Rurale, instituţie publică cu personalitate juridică, subordonată Ministerului Agriculturii şi Dezvoltării Rurale – scopul AFIR îl constituie derularea Fondului European Agricol pentru Dezvoltare Rurală, atât din punct de vedere tehnic, cât și financiar;

❖ **CRFIR** – Centrele Regionale pentru Finanţarea Investiţiilor Rurale, structură organizatorică la nivel regional a AFIR (la nivel naţional există 8 centre regionale);

- **OJFIR** – Oficiile Judeţene pentru Finanţarea Investiţiilor Rurale, structură organizatorică la nivel judeţean a AFIR (la nivel naţional există 41 Oficii judeţene);
- **FEADR** – Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală, este un instrument de finanţare creat de Uniunea Europeană pentru implementarea Politicii Agricole Comune.
- **MADR** – Ministerul Agriculturii şi Dezvoltării Rurale;
- **ANSVSA** – Autoritatea Naţională Sanitară Veterinară şi pentru Siguranţa Alimentelor;
- **DSVSA** – Direcţia Sanitară Veterinară şi pentru Siguranţa Alimentelor;
- **DSP** – Direcţia de Sănătate Publică.
- „autentificare” - conform prevederilor Regulamentului (UE) nr. 910/2014 înseamnă un proces electronic care permite confirmarea identificării electronice a unei persoane fizice sau juridice sau a originii şi integrităţii unor date în format electronic;
- „semnătură electronică calificată” – conform prevederilor Regulamentului (UE) nr.910/2014, înseamnă o semnătură electronică avansată care este creată de un dispozitiv de creare a semnăturilor electronice calificat şi care se bazează pe un certificat calificat pentru semnăturile electronice;

4.3 AFIR ÎN SPRIJINUL DUMNEAVOASTRĂ

Fiecare cetăţean al României, precum şi persoanele juridice de drept român care se încadrează în aria de finanţare a interventiilor din cadrul PS 2023 - 2027, au dreptul să beneficieze de fondurile europene nerambursabile pentru finanţarea propriilor proiecte de investiţii pentru dezvoltare rurală.

AFIR vă stă la dispoziţie de luni până joi între orele 8:30 şi 17:00 iar vineri între orele 8:30 si 14:30 pentru a vă acorda informaţii privind modalităţile de accesare a PS 2023 - 2027, dar şi pentru a primi propunerile sau sesizările dumneavoastră privind derularea PS 2023 - 2027.

Experţii AFIR vă pot acorda, pe loc sau în termenul legal (maxim 30 de zile), orice informaţie necesară în demersul dumneavoastră pentru accesarea fondurilor europene.

Însă, nu uitaţi că experţii AFIR nu au voie să vă acorde consultanţă privind realizarea proiectului.

Echipa AFIR vă poate ajuta ori de câte ori aveţi o plângere, o reclamaţie sau o petiţie privind o situaţie care intră în aria de competenţă a AFIR.

AFIR, prin cele 8 Centre Regionale şi cele 41 de Oficii Judeţene, vă poate acorda informaţiile necesare pentru a solicita finanţarea proiectului dumneavoastră.

Dacă doriţi să obţineţi informaţii sau consideraţi că sunteţi defavorizat în accesarea fondurilor europene spuneţi-ne!

Bucureşti, Str. Ştirbei Vodă, nr. 43, sector 1

reclamatii@afir.ro

www.afir.ro

www.facebook.com/afir.ro

twitter: @AFIR_RO

031 – 860.11.00

De asemenea, dacă veţi considera că sunteţi nedreptăţit, defavorizat sau sesizaţi posibile neregularităţi în derularea PS 2023 - 2027, nu ezitaţi să vă adresaţi în scris Agenţiei pentru Finanţarea Investiţiilor Rurale, pentru soluţionarea problemelor. Pentru a reclama o anumită situaţie sau pentru a sesiza eventuale neregularităţi informaţi-ne în scris. Trebuie să ţineţi cont

că pentru a putea demara investigațiile și aplica eventuale sancțiuni, reclamația sau sesizarea trebuie să fie explicită, să conțină informații concrete, verificabile și datele de contact ale persoanei care a întocmit respectiva reclamație sau sesizare.
Dacă doriţi informaţii suplimentare puteţi, să formulaţi întrebări către departamentele de relaţii publice din cadrul AFIR.

* * *